

**Sprawozdanie z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie
w Grodzisku Mazowieckim
za okres
01.01.2025 r. – 31.12.2025 r.**

Opracowała: Katarzyna Dłuska

Grodzisk Mazowiecki, marzec 2026

SPIS TREŚCI

Wstęp	str. 3
I. Informacje ogólne	str. 5
II. Piecza zastępcza	str. 8
1. Rodzinna piecza zastępcza	str. 8
1) Środki finansowe przekazane rodzinom zastępczym w roku 2025	str. 9
2) Charakterystyka rodzin zastępczych na koniec 2025 roku	str. 12
a) Spokrewnione rodziny zastępcze	str. 14
b) Niezawodowe rodziny zastępcze	str. 15
c) Zawodowe rodziny zastępcze	str. 16
d) Rodzinny dom dziecka	str. 17
2. Instytucjonalna piecza zastępcza	str. 17
3. Wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą	str. 20
4. Zwrot wydatków za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	str. 21
5. Ośrodek Adopcyjny	str. 22
6. Realizacja ustawowych działań prowadzonych przez Zespół ds. Pieczy Zastępczej	str. 22
7. Efekty pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	str. 25
8. Informacja z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2024-2026	str. 29
III. Specjalistyczne poradnictwo	str. 32
IV. Domy Pomocy Społecznej	str. 33
V. Środowiskowy Dom Samopomocy	str. 34
VI. Interwencja kryzysowa	str. 34
VII. Pomoc dla cudzoziemców	str. 35
VIII. Mieszkanie treningowe	str. 35
IX. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	str. 36
X. Rehabilitacja społeczna	str. 38
1. Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	str. 39
2. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	str. 40
3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	str. 40
4. Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych	str. 40
5. Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	str. 41
6. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania wtz	str. 41
7. Program „Aktywny Samorząd”	str. 41
8. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”	str. 43
9. Program „Mieszkanie dla Absolwenta”	str. 45
10. Program „Dostępne mieszkanie”	str. 45
XI. Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych „Ogrody Integracji” ...	str. 46
XII. Przeciwdziałanie przemocy domowej	str. 47
XIII. Zamówienia publiczne	str. 49
XIV. Inne inicjatywy podejmowane w roku 2025	str. 49
XV. Potrzeby w zakresie pieczy zastępczej i pomocy społecznej	str. 52

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną Powiatu. Utworzone zostało na mocy Uchwały Nr 30/99 Rady Powiatu Grodzkiego z dnia 25 marca 1999 roku. Realizuje zadania, wynikające z:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn.zm.),
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 917),
- innych przepisów szczególnych dotyczących jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Przedmiotem działania PCPR jest realizacja zadań powiatu, takich jak:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- opracowanie i realizacja powiatowego programu pieczy zastępczej,
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych,
- zapewnienia opieki i wychowania dzieciom i młodzieży całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej,
- pokrywania kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu umieszczonych w pieczy zastępczej,
- udzielania wsparcia w usamodzielnieniu się osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- pomoc w integracji środowiskowej dla osób mających trudności w przystosowaniu się do życia,
- udzielanie pomocy osobom posiadającym status uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
- umieszczanie w domach pomocy społecznej skierowanych osób,
- prowadzenie mieszkań chronionych oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży,

- prowadzenia ośrodków interwencji kryzysowej,
- szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu,
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,
- terminowej i rzetelnej realizacji sprawozdawczości,
- sporządzania oceny zasobów pomocy społecznej,
- opracowywania i realizacji powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- opracowywania planów zadań i przekazywanie informacji z prowadzonej działalności na potrzeby samorządu województwa,
- dofinansowania: uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystyki osób niepełnosprawnych, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, działań mających na celu likwidację barier architektonicznych i technicznych, rehabilitacji dzieci i młodzieży, kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
- realizacji uchwał podjętych przez Radę Powiatu, Zarząd Powiatu w sprawach związanych z działalnością Centrum,
- współpracy z organizacjami rządowymi i pozarządowymi, stowarzyszeniami i fundacjami,
- podejmowania doraźnych działań wynikających z aktualnych potrzeb mieszkańców, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- zapewnienia mieszkańcom powiatu bieżących informacji dotyczących działalności Centrum, praw i przywilejów należnych osobom objętym jego działalnością.

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest realizacją ustawowego obowiązku zawartego w art. 112 ust 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz w art. 182 ust 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zawarte w nim zostały informacje o realizowanych zadaniach, formach świadczonej pomocy społecznej, liczbie osób i rodzin objętych pomocą oraz kosztach finansowych poniesionych w związku z realizacją zadań, a także realizowanych programach.

I. INFORMACJE OGÓLNE

W roku 2025 zatrudnionych na umowę o pracę było 37 osób, z tego:

- 19 pracowników do obsługi zadań PCPR,
- 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (w tym 1 osoba zatrudniona na 0,5 etatu) oraz psycholog do realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej,
- 10 osób w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Plan budżetowy PCPR na rok w 2025 został zatwierdzony na kwotę 15 300 408,11 zł, a wydatki ogółem zostały zrealizowane na poziomie 14 496 941,70 zł.

Struktura podziału środków finansowych ujętych w budżecie PCPR w roku 2025

	Środki planowane	Środki wydatkowane
PCPR	3 530 757,00 zł	3 483 804,55 zł
w tym: dodatek motywacyjny -pomoc społeczna	175 957,00 zł	175 559,40 zł
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	3 200 500,00 zł	3 071 227,65 zł
Rodziny zastępcze	5 028 031,61 zł	4 570 320,75 zł
w tym: dodatek motywacyjny -piecza zastępcza	85 723,61 zł	84 048,23 zł
Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”	29 346,00 zł	29 345,32 zł
Rehabilitacja zawodowa i społeczna PFRON oraz „Aktywny Samorząd”- Moduł I, II, Mieszkanie dla Absolwenta	272 781,00 zł	268 128,75 zł
- w tym środki własne powiatu przeznaczone na dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych	100 000,00 zł	95 793,00 zł
Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	2 385 567,00 zł	2 240 271,92 zł
Pomoc dla cudzoziemców	582 359,00 zł	581 302,00 zł
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy	24 000,00 zł	11 999,06 zł
Fundusz Pomocy Ukrainie	106 056,00 zł	100 497,13 zł
Program wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej	53 075,00 zł	52 110,00 zł
Dodatek motywacyjny dla rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinnego domu dziecka	65 818,50 zł	65 818,50 zł
Program „Silni Pomagacze” w ramach ochrony zdrowia psychicznego	17 800,00 zł	17 800,00 zł
Dofinansowanie do zakupu licencji oprogramowania POMOST	4 317,00 zł	4 316,07 zł
Ogółem	15 300 408,11 zł	14 496 941,70 zł

Ponadto w ramach realizowanych programów pozyskano zewnętrzne środki finansowe, pozabudżetowe, w tym:

1) w ramach środków z Funduszu Solidarnościowego na program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2025 otrzymano kwotę 1 496 688,00 zł, a wydatkowano kwotę 1 450 370,53 zł.

2) z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” na realizację:

- w latach 2022-2026 programu „Mieszkanie dla absolwenta” przyznana/przekazana kwota wyniosła 109 543,00 zł. Złożony został 1 wniosek osoby z niepełnosprawnością. W latach 2023-2024 wykorzystana została kwota 42 468,75 zł na wypłatę świadczeń zgodnie z zawartą umową oraz należne koszty obsługi w wysokości 2 123,00 zł. W roku 2025 nadal realizowano 1 wniosek i w okresie I-XII wypłacona została kwota 27 085,83 zł, a koszty obsługi określone zostały na kwotę 1 251,00 zł;

W roku 2025 zgodnie z aneksem do umowy do PFRON zwrócone zostały środki, które będą niewykorzystane (należało zabezpieczyć tylko podpisane umowy z beneficjentami Programu) – zwrócona została kwota 20 059,00 zł na realizację zadania oraz 1 003,00 zł na koszty obsługi. Na realizację programu w roku 2026 pozostała kwota 15 552,42 zł

- w latach 2022-2025 programu „Dostępne Mieszkanie” przyznana/przekazana kwota wyniosła 82 454,00 zł. W latach 2023 – 2025 środki te nie zostały wykorzystane ze względu na brak wniosków ze strony osób niepełnosprawnych i zgodnie z aneksem do umowy w całości zwrócone do PFRON.

3) W ramach środków przekazanych przez PFRON na realizację programu „Aktywny Samorząd” - edycja 2024 (termin zakończenia edycji 2024 mijał 15 kwietnia 2025 r.) – kwota pozostała z 2024 roku na realizację zadania w 2025 roku wynosiła 155 085,18 zł:

- wydatkowano na Moduł I – edycja 2023/24 – kwotę 48 839,98 zł.
- wydatkowano na Moduł II – edycja 2024 – kwotę 88 035,00 zł.

Niewydatkowane w ramach programu „Aktywny Samorząd” – edycja 2024 środki zostały zwrócone w dniu 10.04.2025 r.:

- zwrot Moduł I – kwota 14 649,20 zł.
- zwrot Moduł II – kwota 3 561,00 zł.

W ramach umowy zawartej na realizację programu „Aktywny Samorząd” – edycja 2025 pozyskano środki w kwocie 926 163,00 zł (na Moduł I i Moduł II):

- wydatkowano na Moduł I – edycja 2025 – kwotę 190 655,99 zł.
- wydatkowano na Moduł II – edycja 2025 – kwotę 165 262,00 zł.

Na realizację zadania w roku 2026 (Moduł I oraz Moduł II) pozostała kwota 570 245,01 zł.

W ramach zapewnienia pracownikom możliwości podnoszenia kompetencji w roku 2025 wzięli oni udział w następujących szkoleniach, kursach, warsztatach, konferencjach i seminariach:

- ✓ „Należności w jednostkach budżetowych”,
- ✓ „Zasiłki ZUS od Ado Z w 2025 roku dla praktyków”,
- ✓ „Przełomowe zmiany w prawie pracy 2025-2026”,
- ✓ „Rozwój kompetencji cyfrowych – rozwiązania technologiczne w pracy pomocowej”,
- ✓ „Diagnoza i plan pracy z rodziną dysfunkcyjną”,
- ✓ „Metody pracy z seniorem”,
- ✓ „Postępowanie i egzekucja świadczeń nienależnie pobranych”,
- ✓ „Psychologiczne aspekty pracy z osobami z doświadczeniem migracji”,
- ✓ „Opieka wytchnieniowa”,
- ✓ „Nowoczesne systemy wspierające osoby niepełnosprawne – technologie, rozwiązania i możliwości”,
- ✓ „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2025”,
- ✓ „Praktyczne efekty realizacji standardów ochrony małoletnich w związku z „ustawa Kamilka””,
- ✓ „Silni Pomagacze – program przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu profesjonalistów od pomagania”,
- ✓ „Szkolenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – ujęcie praktyczne”,
- ✓ „Dziecko i nastolatek online. Jak wspierać świadome korzystanie z Internetu i mediów społecznościowych”,
- ✓ „Jak wspierać dziecko z RAD i jak wspierać opiekuna”,
- ✓ „Przemoc rówieśnicza przyczyny, skutki, sposoby przeciwdziałania. Pierwsza Pomoc emocjonalna, jak rozmawiać z dzieckiem w kryzysie”,
- ✓ „Wsparcie dziecka z syndromem FASD”,
- ✓ „Szkolenie dla realizatorów programu Unplugged”,
- ✓ „Superwizja z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej”,
- ✓ „Opłata za pobyt dziecka w pieczy zastępczej – przepis prawa a problemy w praktyce”,
- ✓ „Kodeks postępowania administracyjnego dla początkujących w pracy jednostek samorządu terytorialnego”,

- ✓ „Opłata za pobyt dziecka w pieczy zastępczej – ustalanie, umarzanie, rozkładanie opłat na raty”,
- ✓ „Kodeks postępowania administracyjnego w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej”
- ✓ „Diagnoza i plan pracy z rodziną dysfunkcyjną”,
- ✓ „Jak pracować z nastolatkiem przebywającym w rodzinie zastępczej”,
- ✓ „Wypalenie zawodowe rodziców zastępczych i usamodzielnienie młodzieży – perspektywy i wyzwania”,
- ✓ „Bezpieczeństwo ponad procedury. Działamy TU i TERAZ” w ramach konferencji „POWIEDZ O TYM KOMUŚ”.

II. PIECZA ZASTĘPCZA

Zgodnie z zapisami ustawowymi piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Organizowanie pieczy zastępczej należy do zadań powiatu. Zadania te Starosta Grodziski wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wyznaczonego Zarządzeniem Nr 48/2011 Starosty Grodzkiego z dnia 29 listopada 2011 roku na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodzkim.

1. Rodzinna piecza zastępcza

W roku 2025 pod opieką Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie pozostawało 114 rodzin zastępczych a w nich 181 dzieci.

Struktura rodzin zastępczych w powiecie grodzkim w roku 2025

Forma pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodzina zastępcza spokrewniona	62	83
Rodzina zastępcza niezawodowa	47	68
Rodzina zastępcza zawodowa	4	17
Rodzinny dom dziecka	1	13
Ogółem	114	181

W trakcie roku sprawozdawczego w rodzinach zastępczych na terenie powiatu grodziskiego umieszczonych zostało 35 dzieci.

W okresie sprawozdawczym występowały zmiany w ilości rodzin zastępczych. Rozwiązano 27 rodzin (15 spokrewnionych, 12 niezawodowych), natomiast powstały 33 rodziny (17 spokrewnionych, 16 niezawodowych).

1) Środki finansowe przekazane rodzinom zastępczym w roku 2025

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań powiatu należy finansowanie działalności rodzin zastępczych. Ustawa zawiera wachlarz różnego rodzaju form wsparcia finansowego, który został przedstawiony w poniższej tabeli:

Świadczenia wypłacone rodzinom zastępczym na utrzymanie dzieci w 2025 roku

Rodzaj świadczenia	Kwota
Pokrycie kosztów utrzymania dziecka	1 470 735,59 zł
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	20 308,20 zł
Jednorazowe świadczenie z tytułu przyjmowanego dziecka	6 465,00 zł
Środki finansowe na utrzymanie domu mieszkalnego RZZ	61 097,78 zł
Środki finansowe na utrzymanie domu mieszkalnego RDD	64 052,38 zł
Środki dofinansowanie do wypoczynku dziecka	12 000,00 zł
Świadczenie jednorazowe z tyt. zdarzeń losowych	0,00 zł
Świadczenie jednorazowe związane ze zdarzeniem mającym wpływ na jakość sprawowanej opieki	3 697,00 zł
Ogółem	1 638 355 ,95 zł

Zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinom zastępczym zawodowym i prowadzącym rodzinny dom dziecka przysługuje miesięczne wynagrodzenie oraz wsparcie w postaci osoby do pomocy w pracach gospodarskich i przy sprawowaniu opieki nad dziećmi.

W 2025 roku koszty te przedstawiały się następująco:

- koszty wynagrodzeń zawodowych rodzin zastępczych i rodzin pomocowych z pochodnymi – **219 894,39 zł** (wzrost o 53% w stosunku do roku 2024);
- koszty wynagrodzenia prowadzącego rodzinny dom dziecka z pochodnymi – **103 789,32 zł** (wzrost o 2% w stosunku do roku 2024);

- koszty wynagrodzenia 3 osób do pomocy w rodzinie zastępczej zawodowej oraz 2 osób w rodzinnym domu dziecka z pochodnymi wynosiły w 2025 roku – **226 756,46 zł** (wzrost o 34% w stosunku do roku 2024)
- dofinansowanie z Funduszu Pracy: 52 110,00 zł.

Dodatkowo z środków rządowych w okresie od 01 stycznia 2025 do 31 grudnia 2025 roku wypłacono:

- dla 1 dziecka cudzoziemskiego pozostającego w rodzinie zastępczej świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w kwocie **18 204,00 zł**.
- środki na utrzymanie domu jednorodzinnego dla rodziny zawodowej – **1 831,96 zł**.
- wynagrodzenie rodziny zastępczej zawodowej **15 8258,61 zł**,
- wynagrodzenie osoby do pomocy – **1 579,65 zł**.
- z Funduszu Pomocy Ukrainie dla 9 dzieci cudzoziemskich pozostających w rodzinie zastępczej wypłacono – kwotę 74 485,13 zł. oraz dla 1 pełnoletniej wychowanki rodziny zastępczej na kontynuowanie nauki kwotę – 6 831,00 zł. Łącznie wypłacono kwotę **81 316,13 zł**.

W ramach dotacji z Funduszu Pracy na dofinansowanie zadań powiatu z zakresu wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej w ramach rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027” wypłacone zostały dodatki wraz z pochodnymi dla:

- 4 rodzin zastępczych zawodowych – 51 458,10 zł.
- 1 rodzinnego domu dziecka – 14 360,40 zł.

Łącznie wypłacono kwotę **65 818,50 zł**.

Powiaty właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dzieci przed ich umieszczeniem w pieczy zastępczej, na podstawie zawartych porozumień, zobligowane były do zwrotu poniesionych kosztów.

W roku sprawozdawczym w 32 rodzinach zastępczych funkcjonujących na naszym terenie przebywało 40 dzieci pochodzących z innych powiatów. W roku 2025 Powiat Grodziski poniósł koszty opieki i wychowania tych dzieci w wysokości **624 157,10 zł**, co zostało zrefundowane przez powiaty pochodzenia.

Od 1 lutego 2024 roku zmianie uległa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która wprowadziła obowiązek refundacji przez powiat pochodzenia dziecka kosztów objęcia rodziny opieką koordynatora. W związku z tym w roku sprawozdawczym powiaty i miasta pochodzenia dzieci poniosły koszty na ten cel w wysokości **190 829,63 zł**.

Powiat/miasto pochodzenia dzieci przebywających w grodziskich rodzinach zastępczych

Powiat/miasto pochodzenia dziecka	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci
Pow. Bialski/Biała Podlaska	1	1
Miasto. Kielce	1	1
Pow. lubiński	1	1
Pow. międzychodzki	1	2
Pow. plocki	1	1
Pow. miński	1	1
Pow. pruszkowski	6	7
Pow. radomski	1	1
Pow. skarżyski	1	1
Pow. stalowowolski	1	1
m. Warszawa	10	12
Pow. włoszczowski	1	1
Pow. warszawski zachodni	2	3
Pow. wołomiński	1	1
Pow. żyrardowski	4	6
Razem	33*	40

*W jednej rodzinie zastępczej zawodowej mieszkającej na terenie Powiatu Grodziskiego przebywa 2 dzieci pochodzących z 2 różnych powiatów (powiat włoszczowski, m. Warszawa) dlatego w tabeli wykazane zostały 33 rodziny, a faktycznie jest ich 32.

Analogicznie dzieci z terenu powiatu grodziskiego mieszkali w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, a powiat grodziski na mocy zawartych porozumień zobowiązany został do ponoszenia kosztów utrzymania tych dzieci. W roku sprawozdawczym w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów przebywało 27 dzieci. Na pokrycie ich kosztów utrzymania przekazana została kwota **373 529,24 zł.**, dofinansowanie do wypoczynku - **1 000,00 zł.**, jednorazowe świadczenie związane z przyjęciem dziecka - **5 200,00 zł.**, jednorazowe świadczenie zdarzenie losowe – **3 000,00 zł.**, koszty rodziny zastępczej zawodowej -**16 397,86 zł.**, koszty RDD - **4 089,08 zł.**, koszty lokalu RDD – **4 089,08 zł.**, osoba do pomocy w RDD – **9 468,60 zł.**, rodzina pomocowa w RDD – **53,46 zł.** a na koszty objęcia rodziny zastępczej opieka koordynatora kwota **81 229,50 zł.** Łącznie wydatkowano kwotę – **518 599,54 zł.**

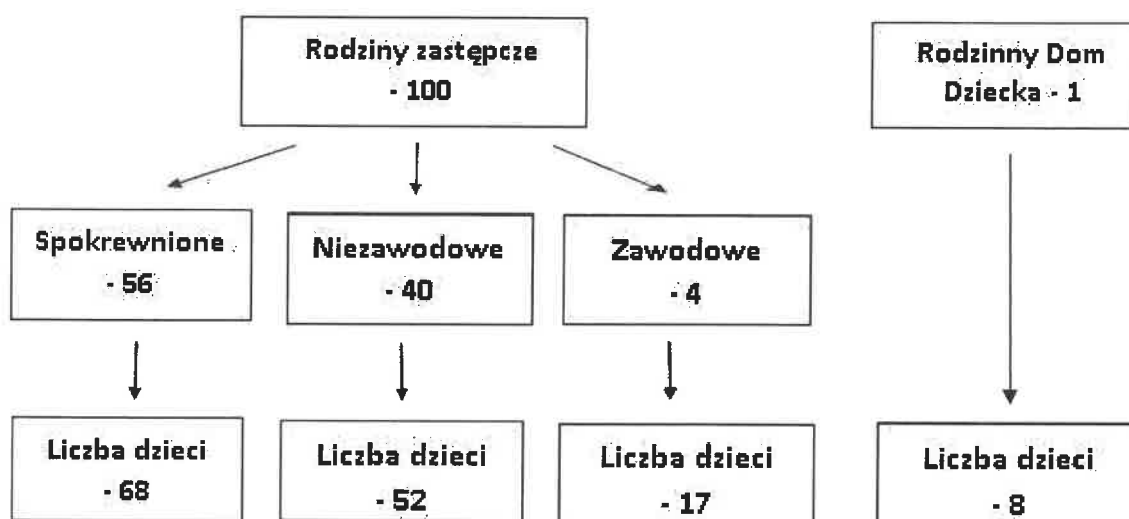
W stosunku do jednego dziecka zostało zawarte porozumienie, ale rodzina nie wystąpiła z wnioskiem o przyznanie świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka Powiat ponosi koszty objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiat/miasto umieszczenia dzieci z powiatu grodziskiego w rodzinach zastępczych

Powiat/miasto	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci
Pow. bialski	1	1
Pow. białobrzegi	2	2
m. Łódź	1	1
Pow. miński	1	1
Pow. mławski	1	1
Pow. opoczyński	1	1
Pow. piaseczyński	2	3
m. Piotrków Trybunalski.	1	2
Pow. poznański	1	1
Pow. pruszkowski	1	1
m. Warszawa	4	4
Pow. świdnicki	1	1
Pow. warszawski zachodni	2	2
Pow. żyrardowski	4	6
Razem	23	27

2) Charakterystyka rodzin zastępczych na koniec 2025 roku

Na koniec okresu sprawozdawczego na terenie powiatu grodziskiego funkcjonowało 100 rodzin zastępczych, 1 rodzinny dom dziecka, w których łącznie przebywało 145 dzieci.

Głównymi przyczynami umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej było:

- uzależnienia rodziców – 57 dzieci (w tym 50 dzieci z powodu uzależnienia rodziców od alkoholu)
- bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych – 41 dzieci
- pólsieroctwa – 11 dzieci
- długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców – 1 dzieci
- nieodpowiednich warunków mieszkaniowych – 1 dzieci
- sieroctwa – 5 dzieci
- niepełnosprawności rodzica – 1 dziecko
- przemoc w rodzinie – 6 dzieci
- z innych powodów (np. osadzenie w areszcie śledczym lub zakładzie karnym, dziecko małej matki, dzieci cudzoziemskie, porzucenia itp.) – 22 dzieci

Okres pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej (stan na dzień 31.12.2025r.)

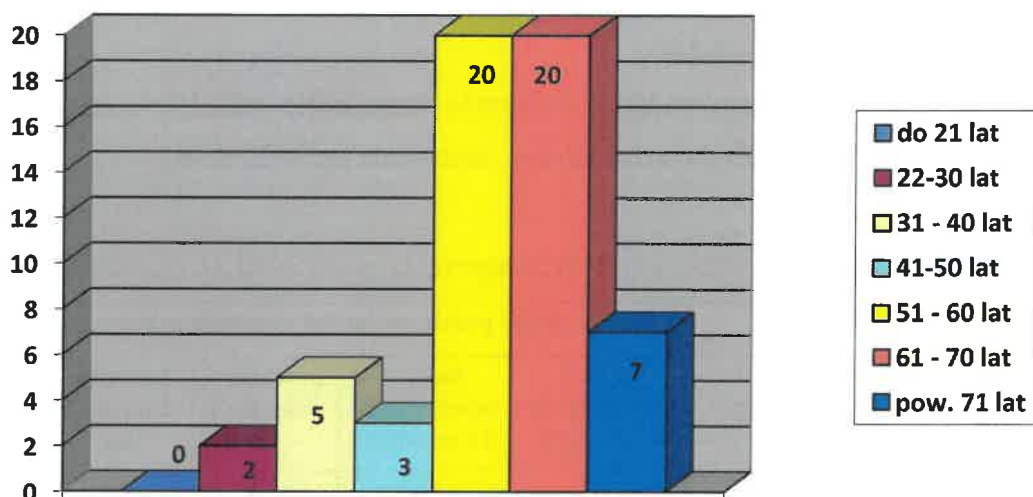
Rodzina zastępcza	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej					
	do 3 miesięcy	pow. 3 miesięcy do 6 miesięcy	pow. 6 miesięcy do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
spokrewniona	5	3	6	14	10	30
niezawodowa	6	4	8	9	8	17
zawodowa	1	0	2	5	2	7
rodzinny dom dziecka	0	2	0	0	2	4
Łącznie	12	9	16	28	22	58

Z powyższego zestawienia wynika, że w stosunku do zdecydowanej większości dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej jest to pobyt długoterminowy. Spośród wszystkich dzieci przebywających w dniu 31.12.2025 roku w rodzinach zastępczych 40 % to osoby, których pobyt wynosi powyżej 3 lat. Natomiast już niemalże 60% z tych dzieci przebywa w pieczy zastępczej powyżej ustawowego okresu, który mają rodzice biologiczni do podjęcia działań i powrotu dziecka pod ich opiekę (18 miesięcy).

a) Spokrewnione rodziny zastępcze

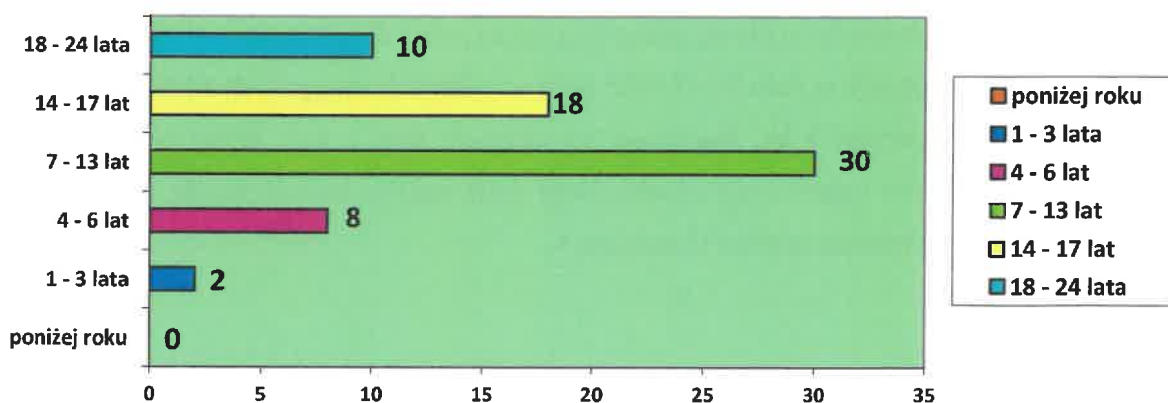
Na terenie Powiatu Grodzkiego na koniec 2025 roku funkcjonowało 56 spokrewnionych rodzin zastępczych, spośród których 23 mieszka na wsiach. Większość tych rodzin wychowuje tylko jedno dziecko (45 rodziny). Istnieją też rodziny, w których przebywa dwoje dzieci (1 rodzina) oraz jedna spokrewniona rodzina zastępcza z trojgiem dzieci.

W 38 rodzinach dzieci wychowywane są przez osoby samotne, w tym jedną pochodzenia ukraińskiego a 18 rodzin tworzą małżeństwa. Strukturę wieku rodziców zastępczych (w przypadku małżeństw - wiek młodszego z rodziców) przedstawia poniższy wykres:

Zdecydowana większość wśród rodziców zastępczych w rodzinach spokrewnionych stanowią osoby w wieku 51-60 i 61-70 lat – 71,42 % wszystkich rodziców zastępczych spokrewnionych z dzieckiem.

Łącznie w spokrewnionych rodzinach zastępczych na koniec 2025 roku przebywało 68 dzieci, w tym: 31 dziewczynek. Strukturę wiekową dzieci przedstawia poniższy wykres:

Największą grupę dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej stanowią osoby powyżej 7 roku życia. Osoby w przedziale wiekowym 7-13 lat stanowią 44,11 %. Czworko dzieci to sieroty, a dwoje to cudzoziemcy. Z kolei 10 osób przebywających w pieczy zastępczej to osoby pełnoletnie. Mogą oni przebywać w rodzinie zastępczej nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia.

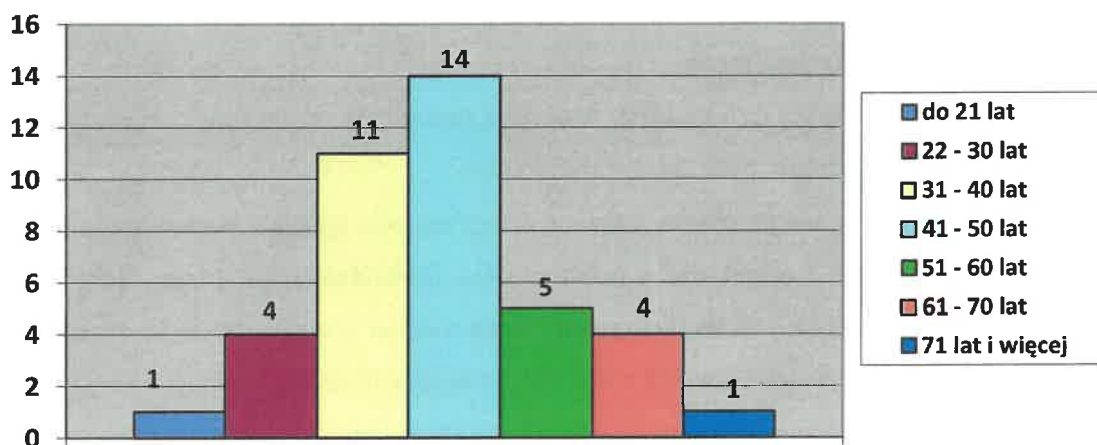
Pięcioro dzieci posiada orzeczenie o niepełnosprawności (wydane przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności). W całym 2025 roku 17 dzieci zostało po raz pierwszy umieszczone w pieczy zastępczej i opiekę nad nimi przejęły osoby im bliskie, czyli spokrewnieni rodzice zastępczy.

W roku sprawozdawczym 9 wychowanków poniżej 18 roku życia opuściło rodzinną pieczę zastępczą, z czego 4 powróciło do rodziny naturalnej, 1 zostało umieszczone w innej formie pieczy zastępczej, 3 zostało przysposobionych, 1 wychowanka uzyskała zgodę Sądu na zawarcie związku małżeńskiego. Ponadto 6 osób pełnoletnich zdecydowało o opuszczeniu rodziny zastępczej.

b) Niezawodowe rodziny zastępcze.

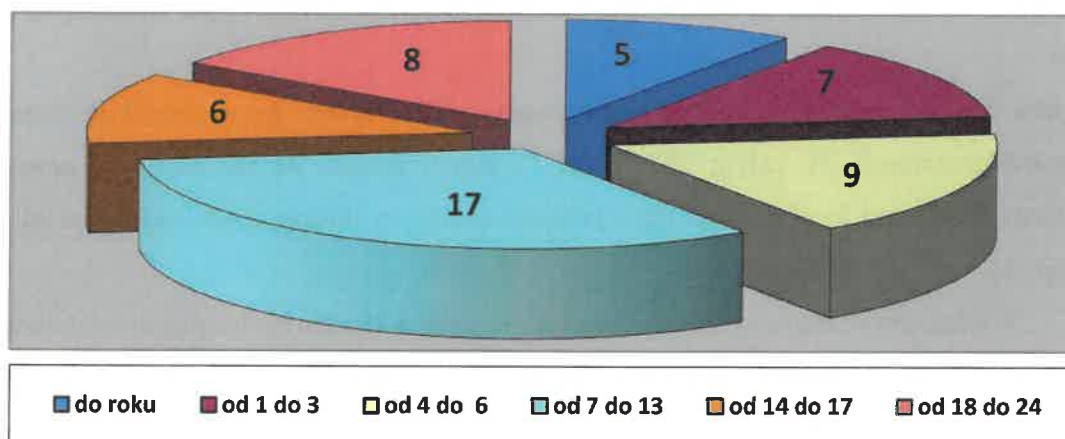
Na terenie Powiatu Grodziskiego na dzień 31 grudnia 2025 funkcjonowało 40 niezawodowych rodzin zastępczych, spośród których 15 mieszka na wsi. Większość rodzin wychowuje tylko jedno dziecko (30 rodzin). 8 rodzin wychowuje po dwoje dzieci i 2 rodziny wychowują po troje dzieci.

W 21 rodzinach niezawodowych dzieci wychowywane są przez małżeństwa, 19 rodzin prowadzonych jest przez osoby samotne, w tym 2 to rodziny cudzoziemskie. Strukturę wieku rodziców zastępczych przedstawia poniższy wykres:

Z powyższego zestawienia wynika, że większość rodziców zastępczych (35 %) to osoby w przedziale wiekowym 41 – 50 lat.

W niezawodowych rodzinach zastępczych przebywa łącznie 52 dzieci, w tym 22 dziewczynki. Strukturę wiekową małoletnich przedstawia poniższy wykres:

Najbardziej liczną grupę spośród osób umieszczonych w niezawodowych rodzinach zastępczych stanowią osoby w przedziale wiekowym: 7-13 lat – 32,69 %. Osoby, które osiągnęły już pełnoletność stanowią 15,38 % ogółu przebywających w niezawodowych rodzinach zastępczych. Troje dzieci to sierota i pięcioro dzieci to cudzoziemcy.

Dwoje dzieci posiada orzeczenie o niepełnosprawności (wydane przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności). W roku 2025 w pieczy zastępczej po raz pierwszy umieszczono 14 dzieci.

Rodzinę zastępczą opuściło 16 wychowanków poniżej 18 roku życia, z czego 5 zostało adoptowanych, 8 opuściło rodzinę zastępczą z powodu zmiany formy pieczy zastępczej oraz 3 dzieci powróciło do rodziny naturalnej. Żaden pełnoletni wychowanek niezawodowej rodziny zastępczej nie opuścił pieczy zastępczej.

c) Zawodowe rodziny zastępcze.

Na terenie Powiatu Grodziskiego w okresie sprawozdawczym funkcjonowały 4 zawodowe rodziny zastępcze, z czego dwie mieszkające na wsi.

W jednej rodzinie przebywa 5 dzieci, a trzy ma pod opieką czworo dzieci. Trzy rodziny prowadzone są przez małżeństwa, a jedna rodzina prowadzona jest przez osobę samotną. W przedziale wiekowym 41 – 50 lat funkcjonuje jedna rodzina, a w przedziale 51-60 lat funkcjonują trzy rodziny. Łącznie w zawodowych rodzinach zastępczych przebywa 17 dzieci – 12 to chłopcy. W przedziale wiekowym 1-3 czworo dzieci, 4-6 sześcioro dzieci, 7-13 czworo dzieci, 14-17 jedno dziecko oraz dwóch pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

d) Rodzinny dom dziecka.

Na terenie Powiatu Grodziskiego w okresie sprawozdawczym funkcjonował jeden rodzinny dom dziecka mieszczący się na terenie miasta. Prowadzony jest przez małżeństwo w przedziale wiekowym 41 – 50 lat. Przebywa tam ośmioro dzieci – pięciu chłopców i trzy dziewczynki. Jedno dziecko jest w przedziale 4-6 lat, siedmioro w przedziale 7-13. Żadne spośród wymienionych dzieci nie jest sierotą. Jedno dziecko posiada orzeczenie o niepełnosprawności (wydane przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności). Pięcioro dzieci opuściło pieczę zastępczą – dwoje dzieci powróciło do rodziny naturalnej, dwoje umieszczone w innej rodzinnej pieczy zastępczej i jedno zostało przysposobione.

Analizując problemy rodzin zastępczych stwierdzić należy, że często do tej formy pieczy zastępczej trafiają dzieci pochodzące z rodzin o niskim statusie społecznym, dysfunkcyjnym, posiadające liczne deficyty rozwojowe i opiekuńczo-wychowawcze oraz różnego rodzaju zaburzenia. Doświadczenia z domu rodzinnego, pozostawiają efekty w postaci różnorodnych problemów, z jakimi muszą się zmierzyć zarówno rodzice zastępczy jak i dzieci. Czynniki te w znacznym stopniu wpływają na występowanie trudności w funkcjonowaniu zarówno w rodzinie zastępczej jak i szkole, są przyczyną trudności w nauce, w relacjach społecznych. Ponadto odczuwalny jest kryzys rodzinnej pieczy zastępczej. Coraz bardziej brakuje rodzin zastępczych, nie tylko w powiecie grodziskim, ale także na terenie całego kraju. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie podejmuje różnego rodzaju działania skierowane na pozyskanie nowych rodzin zastępczych, a także na wsparcie już istniejących. Wśród nich można wymienić:

- kampanie informacyjne (banery, strony internetowe Powiatu i PCPR, facebook)
- szkolenia, warsztaty, spotkania z elementami grupy wsparcia
- wsparcie finansowe.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza

W sytuacji braku możliwości umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub innych ważnych względów sąd umieszcza dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W stosunku do dzieci z powiatu grodziskiego takie rozstrzygnięcia sądów również zapadały.

W roku 2025 w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 58 dzieci z terenu powiatu grodziskiego. Na koniec okresu sprawozdawczego liczba osób umieszczonych w placówkach wynosiła 47. W trakcie roku instytucjonalną pieczę zastępczą opuściło łącznie 13 osób, co stanowi 22,41% ogółu przebywających w placówkach, a wśród nich:

- 12 wychowanków, którzy powrócili pod opiekę rodziny biologicznej
- 1 wychowanek zmienił formę pieczy zastępczej na rodzinną.

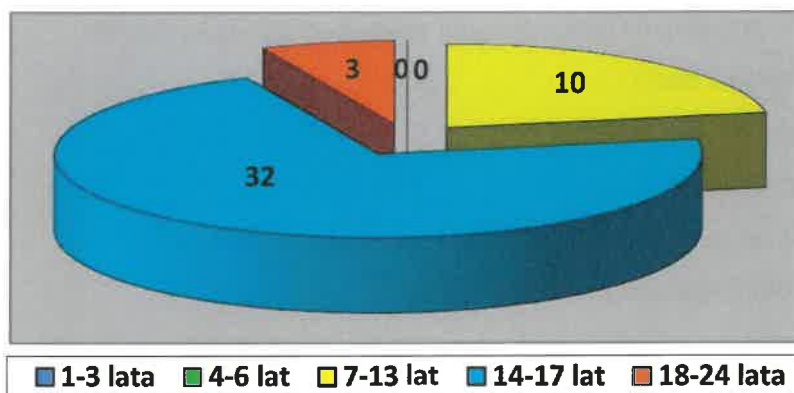
Placówki pobytu dzieci z powiatu grodziskiego w 2025 roku (stan na 31.12.2025r.)

Placówka	Powiat	Typ placówki	Liczba dzieci	Miesięczny koszt jednostkowy
POW Siedlce (SOS)	siedlecki	rodzinna	1	5 600,00 zł
POW RDD Wiktorów	warszawski zachodni	rodzinna	1	8811,00 zł
POW Kraśnik (SOS)	kraśnicki	rodzinna	5	5 600,00 zł
Dom Młodzieży Lublin (SOS)	lubelski	socjalizacyjna	2	5 600,00 zł
POW Łaziska	sztybołowiecki	socjalizacyjna	2	10 251,00 zł
POW Tuligłowy	krasnostawski	rodzinna	5	7 125,18 zł
POW Tuligłowy	krasnostawski	rodzinna	2	6 627,25 zł
POW Wyróżby-Podawce	sokołowski	socjalizacyjna	2	8 355,72 zł
POW Sochaczew	sochaczewski	socjalizacyjna	1	8 940,00 zł
RPOT Jarosław	jarosławski	regionalna	3	12 030,19 zł
RPOT Kraszewo Czubaki	płoński	regionalna	2	8 237,23 zł
DD „Nasza Chata”	m. Przemysł	socjalizacyjna	1	7 414,46 zł
POW Wólka Grodziska	grodziski	socjalizacyjna	17	7 018,00 zł
POW w Kowalewie	mławski	socjalizacyjna	3	8 529,00 zł

Na terenie powiatu grodziskiego funkcjonuje jedna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego. Jest ona prowadzona przez Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Inspiracja” w Wólce Grodziskiej. Placówka przeznaczona jest dla 14 dzieci. Zarządzeniem Starosty Grodziskiego średni miesięczny koszt utrzymania wychowanka w tej placówce na rok 2025 ustalony został na kwotę 7 018,00 zł. Całkowity koszt funkcjonowania placówki w roku sprawozdawczym wyniósł 1 356 277,54 zł.

Ze względu na niewystarczającą liczbę miejsc w placówce w Wólce Grodziskiej dzieci z terenu powiatu grodziskiego w roku 2025 umieszczane były również w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego oraz rodzinnego na terenie innych powiatów/miast oraz w placówkach specjalistycznych prowadzonych przez samorządy wojewódzkie.

Większość osób przebywających w 2025 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej to dzieci i młodzież powyżej 14 roku życia – 32 osoby, co stanowi 55,17% wszystkich przebywających w placówkach. Trzy osoby ukończyły 18 lat. Podział dzieci ze względu na wiek przedstawia poniższy wykres:

W instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku 2025 przebywało 8 małoletnich, którzy nie ukończyli 10 lat. Jeden z nich przebywa w rodzinnej instytucjonalnej formie pieczy, jedno dziecko cudzoziemskie powróciło na koniec roku sprawozdawczego pod opiekę matki biologicznej, jedno jest w placówce opiekuńczo-wychowawczej ze względu na pobyt ze starszym rodzeństwem, czworo powróciło do rodziców biologicznych, a jedno zmieniło instytucjonalną pieczę zastępczą na rodzinną.

Podobnie jak w przypadku dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zdecydowana większość osób przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej została umieszczona ponad 3 lata temu. Dotyczy to 50% wszystkich przebywających w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej.

Okres pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Okres pobytu	Liczba osób przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku 2025
do 3 miesięcy	6
powyżej 3miesiący do 6 miesięcy	1
powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	7
powyżej 12 miesięcy do 2 lat	8
powyżej 2 lat do 3 lat	7
powyżej 3 lat	29

Za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej powiat grodziski poniósł koszty w wysokości 4 256 463,79 zł.

3. Wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przysługują (pod pewnymi warunkami) świadczenia na:

- kontynuowanie nauki
- usamodzielnienie
- zagospodarowanie

oraz udziela się im pomocy w uzyskaniu:

- odpowiednich warunków mieszkaniowych
- zatrudnienia.

Dla osób usamodzielnianych, które opuściły rodziny zastępcze przyznana została pomoc finansowa w łącznej wysokości **151 032,00 zł**.

Dla osób usamodzielnianych, które opuściły placówki opiekuńczo-wychowawcze przyznano pomoc finansową w wysokości **166 909,00 zł**.

Świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków w 2025 roku

Rodzaj świadczenia	po opuszczeniu rodziny zastępczej		po opuszczeniu placówki	
	liczba osób	kwota	liczba osób	kwota
na kontynuowanie nauki	18	99 919,00 zł	20	122 401,00 zł
na usamodzielnienie	7	37 481,00 zł	4	39 964,00 zł
na zagospodarowanie	6	13 632,00 zł	2	4 544,00 zł

W roku 2025 rodziny zastępcze opuściło 6 wychowanków, natomiast instytucjonalną formę pieczy zastępczej – jedna osoba pełnoletnia, która powróciła do środowiska rodzinnego.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie udzielali wsparcia wychowankom rodzin zastępczych oraz placówek także w formie niepieniężnej. Jeden koordynator pełnił funkcję opiekuna usamodzielniania dla 1 wychowanka oraz pracownik socjalny pełnił funkcję opiekuna usamodzielniania dla 4 wychowanków.

Wsparcie otrzymywane ze strony pracowników Zespołu ds. Pieczy Zastępczej polegało na udzielaniu wskazówek, wsparciu emocjonalnym oraz pomocy:

- w sporządzaniu i modyfikacji indywidualnych planów usamodzielniania,
- wyznaczeniu i zmiany opiekunów usamodzielniania,
- w sporządzaniu pism urzędowych i wniosków do sądu,
- w wypełnianiu wniosków o przydział lokalu z zasobów gminy.

4. Zwrot wydatków za pobyt dziecka w pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła obowiązek ponoszenia odpłatności za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej po 01 stycznia 2012 roku zarówno na rodziców dziecka, jak i na gminę pochodzenia dziecka.

Rodzice biologiczni wysokość odpłatności mają ustalaną w decyzji administracyjnej po przeprowadzeniu postępowania i zbadaniu ich indywidualnej sytuacji życiowej. W roku sprawozdawczym rodzice biologiczni ośmiorga dzieci zostali obciążeni, decyzjami administracyjnymi, odpłatnością za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej. W roku 2025 roku nie dokonano żadnej wpłaty.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi postępowania egzekucyjne w stosunku do 11 rodziców biologicznych dotyczące zaległości w ponoszeniu opłaty za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej. Łączna kwota należności od rodziców biologicznych za odpłatność za dzieci wynosi (według stanu na 31.12.2025r.):

- **122 824,55 zł** – należność główna wraz z kosztami upomnienia (należności wymagalne);
- **74 164,60 zł** – należność główna, której termin płatności został określony na rok 2026 (należność niewymagalna);
- **24 033,08 zł** łączna kwota odsetek.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go w pieczy ponosi wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie/średnich miesięcznych wydatków na dziecko w placówce - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie/średnich miesięcznych wydatków na dziecko w placówce - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie/średnich miesięcznych wydatków na dziecko w placówce - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2025 z poszczególnych gmin z terenu powiatu grodziskiego otrzymaliśmy zwrot wydatków w łącznej wysokości 2 441 655,47 zł.

Wysokość wydatków poniesionych przez gminę za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej wynosi 927 449,17 zł, a wysokość poniesionych przez gminę za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej wynosi 1 514 206,30 zł.

5. Ośrodek Adopcyjny

Od wielu lat Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim współpracuje z Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym w Warszawie (WOA). Przedstawiciel Ośrodka Adopcyjnego bierze udział w spotkaniach Zespołów ds. Oceny Sytuacji Dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W roku sprawozdawczym odbyło się 9 Zespołów. Do WOA zgłoszonych zostało 19 dzieci, które miały uregulowaną sytuację prawną.

Wspólne działania Ośrodka Adopcyjnego i Zespołu ds. Pieczy Zastępczej spowodowały, że zostało zgłoszonych do Ośrodka Adopcyjnego 19 dzieci, 9 dzieci zostało przysposobione, natomiast 7 dzieci pozostaje w procedurze adopcyjnej.

6. Realizacja ustawowych działań prowadzonych przez Zespół ds. Pieczy Zastępczej

W ramach struktury organizacyjnej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje Zespół ds. Pieczy Zastępczej.

Do zadań prowadzonych przez Zespół ds. Pieczy Zastępczej należy:

1) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz wsparcie usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej;

2) tworzenie warunków do powstania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych; organizowanie szkoleń i innych działań na rzecz rodzin.

Zadanie to realizowane jest poprzez informowanie zainteresowanych o specyfice rodzicielstwa zastępczego, poprzez umieszczenie informacji w:

- siedzibie Centrum,
- audycje w lokalnym radio,
- banery promujące rodzicielstwo zastępcze,
- zamieszczenie informacji na stronie internetowej PCPR, Powiatu Grodziskiego oraz w mediach społecznościowych,

a także:

- kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej; kwalifikowanie kandydatów wymaga przeprowadzenia diagnozy psychologicznej i pedagogicznej w zakresie stworzenia właściwego środowiska życia rodzinnego dla przyjmowanego dziecka, motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz kompetencji rodzicielskich,

- gromadzenie niezbędnej dokumentacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- przeprowadzanie badań psychologicznych,
- prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej,
- wydawanie na zlecenie Sądu opinii o spełnianiu przez kandydatów na rodziny zastępcze warunków i oceny ich predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
- przeprowadzenie szkoleń i warsztatów dla kandydatów oraz funkcjonujących już rodzin zastępczych;
 - W roku sprawozdawczym przeprowadzono szkolenie PRIDE – Rodzinna Opieka Zastępcza przygotowujące kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej (w szkoleniu tym biorą udział także kandydaci na rodziny pomocowe). W 2025 r. wydano 17 zaświadczeń kwalifikacyjnych dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, w tym 2 zaświadczenia dla kandydatów, którzy ukończyli szkolenie na terenie innego powiatu w latach poprzednich a obecnie są mieszkańcami naszego powiatu.

Wydano również:

- 1 zaświadczenie kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny pomocowej,
- 1 zaświadczenie kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej,
- 1 zaświadczenie do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia.
- Zorganizowane zostały grupowe spotkania dla rodziców zastępczych o charakterze wspierającym (grupa licząca 12 osób).
- Zorganizowano szkolenia i warsztaty dla rodziców zastępczych:
 - ✓ zajęcia podwyższające kompetencje rodzicielskie dla rodziców zastępczych (uczestniczyło aktywnie 6 opiekunów zastępczych).
 - ✓ szkolenie dla rodziców zastępczych dot. „praktycznych aspektów realizacji standardów ochrony małoletnich” (dla 30 opiekunów zastępczych).
 - ✓ szkolenie w ramach Samorządowego Instrumentu Wsparcia Zdrowia Psychicznego „Mazowsze dla Zdrowia Psychicznego 2025” pod tytułem „SILNI POMAGACZE – program przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu profesjonalistów od pomagania” dla 20 osób pełniących funkcję rodziny zastępczej oraz 15 osób wykonujących pracę w ramach wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej.

3) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych

Powiat grodziski zleca prowadzenie tego zadania w ramach konkursu ofert na realizację zadania publicznego. Od 01 stycznia 2018 roku zadanie to realizowane jest przez Stowarzyszenie dla

Dzieci i Młodzieży w Grodzisku Mazowieckim. W roku sprawozdawczym zadanie realizowane było na podstawie umowy zawartej w dniu 28 grudnia 2022 r. i obowiązującej od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2025 r. Kolejna umowa została zawarta w dniu 29 grudnia 2025 r. na okres od 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2030 r.

4) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej

Wsparcie dla rodzin zastępczych i przebywających w nich dzieci organizowane było poprzez:

- zatrudnianie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej świadczących bezpośrednie wsparcie dla rodziców zastępczych i dzieci;
- specjalistyczne poradnictwo zarówno dla rodziców zastępczych, jak i dzieci;
- prowadzenie grupy na Facebooku dla rodzin zastępczych, celem wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy rodzicami zastępczymi wzajemnie oraz pomiędzy PCPR a rodzicami zastępczymi;
- spotkania integracyjne i szkolenia.

5) współpraca ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz organizacjami pozarządowymi - zadanie to realizowane było przez bieżące kontakty głównie telefoniczne z pracownikami ośrodków pomocy społecznej (asystenci rodziny, pracownicy socjalni), kuratorami sądowymi, nauczycielami i pedagogami/psychologami szkolnymi itp.

6) przekazywanie właściwemu ośrodkowi adopcyjnemu informacji i dokumentacji dotyczących dzieci z uregulowaną sytuacją prawną oraz informacji o przebiegu pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

7) realizacja 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej;

W roku 2024 Rada Powiatu przyjęła do realizacji Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026.

Należy nadmienić także, że w roku 2025 dla wszystkich rodzin i dzieci z pieczy zastępczej udało się zorganizować Piknik Rodzinny z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz spotkanie świąteczne z Mikołajem, a także z okazji Dnia Dziecka dla dzieci w pieczy zastępczej zakupiono bilety do kina i vouchery na salę zabaw dla dzieci.

Ponadto zorganizowane zostały:

- warsztaty wielkanocne dla dzieci w pieczy zastępczej,
- warsztaty kulinarne z robienia pierników w okresie ferii zimowych dla dzieci z pieczy zastępczej,
- we współpracy przy projekcie społecznym „Szlachetna Paczka” zorganizowano dla wybranych rodzin zastępczych pomoc rzeczową,

- dla rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zorganizowane zostały warsztaty umiejętności wychowawczych (18 uczestników, 14 wydanych zaświadczeń o ukończeniu warsztatów).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim wprowadziło wiele rozwiązań, które mają sprzyjać rozwojowi i wsparciu już istniejących rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych oraz tworzeniu nowych form pieczy zastępczej.

Zadania te realizuje Zespół ds. Pieczy Zastępczej, którego strukturę przedstawia poniższy wykres:

Większa część Zespołu to osoby zatrudnione w ramach umowy o pracę w wymiarze pełnego etatu (kierownik, koordynatorzy, psycholog, pracownik socjalny) natomiast 1 psycholog i 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej są zatrudnieni na umowę zlecenie w niepełnym wymiarze czasu.

W roku sprawozdawczym wszystkie funkcjonujące na terenie powiatu grodziskiego rodziny zastępcze zostały objęte wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

7. Efekty pracy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej

W 2025 roku w Zespole ds. Pieczy Zastępczej pracowało 8 koordynatorów, którzy zgodnie z zapisami ustawy przedłożyli roczne sprawozdania z efektów swojej pracy. Zgodnie z nimi w okresie sprawozdawczym wykonano:

- 101 planów pomocy dziecku i 20 modyfikacji planów;
- 161 ocen sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej do właściwych sądów;
- 32 oceny rodzin zastępczych;
- monitorowanie potrzeb, wsparcie, sporządzanie wniosków i pism z 15 pełnoletnimi wychowankami pozostającymi na kontynuacji nauki;

- udzielono pomocy w sporządzaniu 7 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia oraz 5 modyfikacjach Indywidualnych Programów Usamodzielnienia;
- 6 wskazań opiekunów usamodzielnienia;
- zgłoszono 19 dzieci do Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego w Warszawie;
- 12 ocen do Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego w Warszawie;
- 9 opinii do Sądów Rejonowych dot. kandydatów na rodziców zastępczych;
- 5 wniosków do sądów rejonowych o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców biologicznych lub wydanie zarządzeń dot. sytuacji prawnej dzieci przebywających w rodzinach zastępczych;
- 5 wniosków o ustalenie opiekunów prawnych
- 3 wnioski do sądu rejonowego o rozszerzenie uprawnień rodzin zastępczych (decydowanie o sprawach zdrowotnych, edukacyjnych);
- 12 innych pism do sądów dla rodzin zastępczych (np.: wniosek o przyznanie alimentów, ich podwyższenie, udzielenie zgody na wydanie paszportu i inne);
- 99 innych pism do sądu w sprawie rodziny zastępczej i dzieci w niej umieszczonych;
- skierowano 22 rodziców zastępczych do psychologa w celu uzyskania opinii psychologicznej;
- skierowano 91 dzieci na konsultacje do psychologa/pedagoga;
- koordynatorzy brali udział w 51 spotkaniach dzieci przebywających w rodzinach zastępczych z rodzicami biologicznymi lub innymi członkami rodziny naturalnej;
- odbyło się 31 spotkań Zespołu ds. Pieczy Zastępczej dot. oceny sytuacji dziecka;
- 11 wyjazdów - przewóz dzieci do instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej;
- skierowano 54 rodziców zastępczych do lekarza w celu uzyskania zaświadczenia lekarskiego o zdolności do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- 29 wniosków o niekaralność rodziców zastępczych;
- 168 wystąpień o opinie do szkół/przedszkoli w sprawie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych;
- 99 wystąpień o opinie do jednostek pomocy społecznej dot. rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych;
- 52 opinie do wniosków o pomoc dla rodzin zastępczych (np.: dofinansowanie wypoczynku dla dzieci, zatrudnienie pomocy domowej i inne) oraz o pomoc dla pełnoletnich wychowanków (np.: zagospodarowanie, usamodzielnienie);
- skierowano 35 dzieci do psychologa lub pedagoga w celu przeprowadzenia diagnozy psychofizycznej.

Ponadto pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej:

- zgłosili 1 rodzinę do akcji „Szlachetna Paczka”,
- pełnili funkcję kuratora dla osoby nieznaną z miejsca pobytu dla 1 osoby
- pełnili funkcję opiekuna usamodzielniania dla 5 osób pełnoletnich
- zgłosili dwóch wychowanków pieczy zastępczej do darmowych korepetycji IKR JUNIOR
- uczestniczyli w rozprawach sądowych
- przygotowali i przeprowadzili Piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, spotkanie Wigilijne, warsztaty Wielkanocne dla dzieci z rodzin zastępczych
- podejmowali działania na rzecz promocji rodzicielstwa zastępczego:
 - opracowano wnioski w ramach konkursu „Zrozumieć Dziecko – lokalnie 2025” w wyniku, którego zostały przyznane środki na realizację tego szkolenia
 - przygotowano plakaty, ulotki, broszury dot. rodzicielstwa zastępczego do wykorzystania odnośnie promocji rodzicielstwa zastępczego, uczestniczono w dniu otwartym dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, billboardy, spot reklamowy, informacyjny filmik na facebook
- prowadzili ewidencję opiekunów tymczasowych małoletnich obywateli Ukrainy
- przeprowadzali wizyty domowe u kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
- podnosili kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach
- zorganizowano wyjazd dzieci na kolonie w ramach programu „Pogodne Lato” dla 43 uczestników w tym 13 dzieci z rodzin zastępczych i 3 dzieci z placówki opiekuńczo - wychowawczej „Inspiracja” z terenu powiatu grodzkiego

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej koncentrowali swe działania na wsparciu rodziców zastępczych oraz dzieci przebywających w ich domach. Natomiast współpracą z rodzicami biologicznymi zajmował się pracownik socjalny.

W roku sprawozdawczym pracownik socjalny podjął takie działania jak:

- przygotowanie 180 decyzji administracyjnych dotyczących ustalenia odpłatności od rodziców biologicznych, w tym:
 - 9 decyzji w sprawie wygaśnięcia postępowania administracyjnego,
 - 3 decyzje w sprawie ustalenia opłaty w całości za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
 - 3 decyzje dotyczące odmowy udzielenia ulgi w sprawie odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka,
 - 1 decyzja w sprawie zmiany opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
 - 1 decyzja w sprawie zmiany odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,

- 2 decyzje w sprawie umorzenia w całości postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej
- 161 decyzji w sprawie odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej odpowiednimi dla miejsca zamieszkania rodziców biologicznych celem ustalenia ich sytuacji życiowej;
- korespondencja z instytucjami, organami, zakładami (np. zakłady karne, ZUS, PUP, Poradnia Leczenia Uzależnień, zakładami pracy) w sprawach dotyczących rodziców biologicznych;
- wystąpienia do sądów o ustalenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej (17 pozwów);
- skierowanie do Sądów 2 pozwów o podwyższenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletnich dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
- prowadzenie pracy socjalnej z rodzicami biologicznymi dotyczącej podjęcia przez nich działań zmierzających do poprawy ich sytuacji życiowej, utrzymywania kontaktu z dziećmi, korzystania z pomocy specjalistów w PCPR oraz innych instytucjach;
- wystąpienie do Sądu z 1 wnioskiem o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej, celem reprezentowania jej w postępowaniu administracyjnym;
- wystąpienie do Sadu z 2 wnioskami o zmianę przedstawiciela dla osoby nieobecnej celem reprezentowania jej w postępowaniu administracyjnym;
- udział w spotkaniach Zespołu ds. Pieczy Zastępczej (24 zespołów);
- udział w 5 posiedzeniach Zespołu ds. Badania Zasadności Wszczęcia Poszukiwań rodziny Adopcyjnej;
- codzienna współpraca z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej;
- kontrola i wsparcie trzech wychowanków zamieszkującej w mieszkaniu chronionym.

Analogicznie, zatrudnieni w Zespole specjaliści – psycholodzy zajmowali się wsparciem rodziców zastępczych i dzieci z ich rodzin w codziennym funkcjonowaniu, rozwiązywaniu trudności i problemów, wskazywaniem możliwości uzyskania dalszego wsparcia itp. W okresie sprawozdawczym większość rodzin zastępczych odbyło co najmniej jedną konsultację u specjalisty. Praca z rodzicami zastępczymi i dziećmi przebywającymi w ich rodzinach dotyczyła głównie:

- ✓ udzielania wsparcia psychologicznego/pedagogicznego rodzicom w celu zachowania i wzmocnienia ich kompetencji wychowawczych (głównie występujące problemy to: trudności wychowawcze, problemy w relacji rodzic zastępczy – dziecko, konflikty pomiędzy rodzicami zastępczymi a rodzicami biologicznymi, zaniedbania rozwojowe, dysfunkcje, zaburzenia, nieumiejętność tworzenia więzi emocjonalnych);

- ✓ prowadzenie rozmów psychoedukacyjnych z dziećmi (trudności w nawiązaniu relacji z otoczeniem, problemy w rozpoznawaniu własnych emocji i uczuć, problemy szkolne, odrzucenia, samotności w grupie, relacji rodzinnych, problemy zdrowia psychicznego – niska i/lub nieadekwatna samoocena, problemy w nazywaniu i rozpoznawaniu własnych emocji i uczuć);
- ✓ corocznych konsultacji dzieci z rodzin zastępczych z psychologiem – 88 konsultacji;
- ✓ udział w spotkaniach dzieci z rodzicami biologicznymi – 37 spotkań;
- ✓ sporządzanie diagnozy psychofizycznej dzieci trafiających do rodzin zastępczych- 20 diagnoz
- ✓ cykliczne konsultacje psychologiczne dla rodziców zastępczych i dzieci – 74 spotkania;
- ✓ udział w spotkaniach Zespołu ds. Oceny Sytuacji Dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych;
- ✓ wsparcie jako tłumacz z języka ukraińskiego na język polski, w kontakcie z rodzinami pochodzenia ukraińskiego;
- ✓ wydawanie opinii w sprawach motywacji i predyspozycji kandydatów/pełniących funkcję rodzin zastępczych
- ✓ wsparcie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej;
- ✓ wywiady z kandydatami na rodziny zastępcze – 6 wywiadów.

Ponadto psychologowie podejmowali takie działania jak:

- ✓ motywowanie rodziców biologicznych do podejmowania działań zmierzających do powrotu dzieci pod ich opiekę,
- ✓ współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka, m.in. szkoły, sądy, kuratorzy, pracownicy socjalni i asystenci (udział w wydarzeniu jako psycholog „Dzień Kakao” na terenie Szkoły Podstawowej nr 2 w Milanówku).

8. Informacja z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2024-2026

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązkowym zadaniem powiatu jest tworzenie i realizacja 3-letnich programów rozwoju pieczy zastępczej. Rada Powiatu Grodziskiego Uchwałą Nr 572/LXVII/24 z dnia 28 marca 2024 r. przyjęła *Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2024-2026*.

Jako cel główny wskazano „*Rozbudowywanie i wspieranie istniejącego systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu grodziskiego*”.

Do realizacji celu głównego przyczynić się mają cele operacyjne. W poniższej tabeli wskazano je oraz wskaźniki realizacji celów osiągnięte w 2025 roku.

CEL: POMOC RODZINOM NATURALNYM PRZEŻYWAJĄCYM TRUDNOŚCI W OPIECE NAD DZIEĆMI		
Cel operacyjny	zadania	wskaźniki realizacji celu
1. Udzielanie pomocy rodzinie w powrocie dzieci z pieczy zastępczej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ścisła współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z asystentami rodziny biologicznej, w tym uzgadnianie zapisów planu pomocy dziecku pod kątem kontaktów z rodziną biologiczną 2. Dostęp do poradnictwa specjalistycznego dla rodziców biologicznych 3. Umożliwianie kontaktów rodziców biologicznych z dzieckiem 4. Umożliwienie rodzicom biologicznym udziału w warsztatach umiejętności wychowawczych w PCPR 5. Dostęp do mediacji rodzinnych w PCPR 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba planów pomocy dziecku - 101 2. Liczba kontaktów rodziców biologicznych z dziećmi w obecności: <ul style="list-style-type: none"> - koordynatora - 51 - psychologa - 37 3. Liczba rodzin objętych mediacją rodzinną - 2 4. Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego - 198 osób 5. Liczba osób biorących udział w warsztatach umiejętności wychowawczych – 18, natomiast 14 osób otrzymało zaświadczenia o ukończeniu warsztatów.
CEL: ROZBUDOWYWANIE I WSPIERANIE RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO		
1. Wspieranie istniejących form rodzinnej pieczy zastępczej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cykliczne szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych 2. Stworzenie warunków dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinny dom dziecka poprzez wzrost wynagrodzeń oraz zabezpieczenie środków finansowych na fakultatywne świadczenia 3. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej oraz dzieci w nich umieszczonych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba szkoleń dla rodzin zastępczych, podnoszące kompetencje wychowawcze, opiekuńcze – 4 Cykliczne spotkania w postaci grupy wsparcia dla rodziców zastępczych – 8 spotkań 2. Liczba uchwał podnoszących wynagrodzenie rodzin zastępczych zawodowych - 1 3. Liczba rodzin zastępczych korzystających z poradnictwa specjalistycznego (ilość konsultacji) - 97 4. Liczba uczestników Dnia Rodzicielstwa Zastępczego - 163 5. Liczba rodzin pomocowych - 5 6. Liczba rodzin zastępczych zawodowych - 4 7. Liczba rodzinnych domów dziecka - 1

	<p>4. Organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego</p> <p>5. Prowadzenie naboru na rodziny pomocowe</p> <p>6. Utworzenie nowych rodzin zastępczych zawodowych</p> <p>7. Utworzenie rodzinnego domu dziecka</p>	
2. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego	<p>1. Prowadzenie kampanii społecznych na temat rodzicielstwa zastępczego, w tym z wykorzystaniem lokalnych mediów i mediów społecznościowych</p> <p>2. Współpraca z instytucjami i organizacjami na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego</p>	<p>1. Liczba kampanii społecznych - 1</p> <p>2. Promowanie rodzicielstwa zastępczego poprzez informacje zamieszczane w radio, facebook, banery, ulotki, plakaty,</p>
3. Rozbudowywanie istniejącego systemu rodzinnej pieczy zastępczej	<p>1. Prowadzenie naboru osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej</p> <p>2. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe, rodzinne domy dziecka</p> <p>3. Pozyskanie nowych rodzin zastępczych niezawodowych</p> <p>4. Motywowanie rodzin zastępczych niezawodowych do przekształcania w rodziny zastępcze zawodowe</p>	<p>1. Liczba wniosków o wszczęcie procedury kwalifikowania na rodzinę zastępczą niezawodową, zawodową, rodzinny dom dziecka, pomocową, zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego - 27</p> <p>2. Liczba osób, które otrzymały wstępną kwalifikację do szkolenia - 27</p> <p>3. Liczba osób, które uzyskały świadectwo ukończenia szkolenia -25</p> <p>4. Liczba osób, które uzyskały zaświadczenie kwalifikacyjne - 20</p> <p>5. Liczba nowych rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, rodzinnego domu dziecka – 19</p>
CEL: ZAPEWNIENIE INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ		
1. Zapewnienie miejsc w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej	<p>1. Utrzymanie realizacji zadania w postaci zlecenia prowadzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego na terenie powiatu grodziskiego.</p> <p>2. Utworzenie drugiej placówki opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu grodziskiego, w tym z miejscami interwencyjnymi</p>	<p>1. Liczba dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu grodziskiego - 15</p> <p>2. Liczba dzieci umieszczonych interwencyjnie w placówce - 6</p>

CEL: WSPARCIE PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ		
1. Wzmocnienie działań skierowanych do usamodzielnianych wychowanków	1. Objęcie wychowanków wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej bądź innego pracownika Zespołu ds. Pieczy Zastępczej 2. Prowadzenie mieszkania chronionego	1. Liczba wychowanków objętych wsparciem - 27 2. Liczba wychowanków w mieszkaniu chronionym - 3
2. Wsparcie specjalistyczne wychowanków pieczy zastępczej	1. Konsultacje psychologiczne 2. Konsultacje prawne	1. Liczba konsultacji - 2

III. SPECJALISTYCZNE PORADNICTWO

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie specjalistycznego poradnictwa. Jego celem jest wsparcie mieszkańców powiatu w rozwiązywaniu spraw związanych z:

- bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinnych;
- problematyką uzależnień;
- przemocą w rodzinie;
- problemami związanymi z niepełnosprawnością;
- udzielaniem informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód (art. 46 ust.1 ustawy pomocy społecznej). Zatem z prośbą o udzielenie wsparcia przez specjalistów, do PCPR mogą zwracać się wszyscy mieszkańcy powiatu. Kryterium dochodowe nie jest brane pod uwagę, a jedynie potrzeba uzyskania pomocy.

W roku sprawozdawczym bezpłatnych porad i konsultacji udzielali psycholog, prawnik oraz pedagog/psycholog, który został zatrudniony do pracy z rodzinami zastępczymi i dziećmi w nich przebywającymi, a także specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Specjalistyczne poradnictwo w roku 2025

Specjalista	Liczba konsultacji	Liczba osób
Psycholog dla osób dorosłych	245	33
Prawnik	61	52
Pedagog/psycholog współpracujący z rodzinami zastępczymi	93	84
Specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej	102	29
Ogółem	501	198

IV. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić odpowiedniej niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Na terenie powiatu grodziskiego funkcjonują dwa domy pomocy społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej dla osób starszych w Izdebnie Kościelnym z filią w Grodzisku Mazowieckim,
2. Dom Rehabilitacyjno – Opiekuńczy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Milanówku.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca, który ustala Starosta Grodziski i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do 31 marca każdego roku.

Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i odpłatności wydaje ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby w dniu jej kierowania. Natomiast decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej na terenie powiatu, z upoważnienia Starosty Powiatu Grodziskiego, wydaje Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Na koniec roku sprawozdawczego na liście osób oczekujących do Dom Rehabilitacyjno-Opiekuńczego Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Milanówku była 1 osoba.

Wykaz Domów Pomocy Społecznej z terenu powiatu grodziskiego

Nazwa DPS	Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w roku 2025	Liczba miejsc	Liczba pensjonariuszy wg stanu na 31.12.2025	
			Ogółem	w tym dotowanych ze środków wojewody
Dom Pomocy Społecznej dla osób starszych w Izdebnie Kościelnym z filią w Grodzisku Mazowieckim	7 300 zł	40	39	2
Dom Rehabilitacyjno-Opiekuńczy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Milanówku	9 950 zł	58	58	21

W roku sprawozdawczym wydane zostały 39 decyzje administracyjne dotyczące umieszczenia, odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej i stwierdzenia wygaśnięcia.

V. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

Środowiskowy dom samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, działający na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej. Na podstawie umowy zawartej między Powiatem Grodziskim a Katolickim Stowarzyszeniem Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej na terenie powiatu funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Podkowie Leśnej przeznaczony dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Umowa zawarta została na okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2029 roku.

W roku sprawozdawczym w zajęciach wspierająco – aktywizujących prowadzonych w tej jednostce brało udział 36 osób.

VI. INTERWENCJA KRYZYSOWA

Na terenie powiatu nie funkcjonuje ośrodek interwencji kryzysowej. W celu zabezpieczenia potrzeb mieszkańców w sytuacji, gdy pojawi się kryzys podjęto współpracę z Powiatem Warszawskim Zachodnim dotyczącą powierzenia zadania ukierunkowanego na wsparcie dla kobiet w ciąży lub rodziców z dziećmi mieszkających na terenie powiatu

grodziskiego i dotkniętych przemocą lub będących w innej sytuacji kryzysowej mające na celu zapewnienie takim osobom schronienia i innej pomocy. Na podstawie porozumienia, zawartego w 2025 r., Powiat Grodziski w roku sprawozdawczym dysponował pięcioma miejscami w Domu Samotnej Matki w Laskach. W roku 2025 jedna matka z dzieckiem skorzystała z tej formy wsparcia.

VII. POMOC DLA CUDZOZIEMCÓW

W roku 2025 wpłynęło 20 nowych wniosków o udzielenie pomocy w ramach Indywidualnego Programu Integracji, przy czym do realizacji wymienionego programu na terenie Powiatu Grodziskiego przystąpiło 12 rodzin. Ogółem w 2025 roku realizowanych było 45 Indywidualnych Programów Integracji. Do ich realizacji na terenie Powiatu Grodziskiego przystąpiło 40 rodzin posiadających ochronę uzupełniającą, 4 rodziny status uchodźcy oraz 1 rodzina posiadająca zezwolenie na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach.

Wymienione osoby otrzymały decyzją świadczenie i z tego tytułu wydatkowana została kwota 581 302,00 zł na pokrycie kosztów utrzymania oraz wydatków związanych z nauką języka polskiego. Na koniec roku sprawozdawczego w realizacji pozostaje 18 Indywidualnych Programów Integracji. Zadanie to jest finansowane ze środków rządowych.

VIII. MIESZKANIE TRENINGOWE

Świadczeniem niepieniężnym, jedną z form pomocy społecznej przygotowującą osoby usamodzielniające się do prowadzenia samodzielnego życia jest mieszkanie treningowe. Osoba zamieszkująca w mieszkaniu treningowym jest obowiązana do ponoszenia częściowych kosztów utrzymania tego mieszkania zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.).

Powiat Grodziski posiada w swoich zasobach mieszkanie treningowe z możliwością umieszczenia w nim do 4 osób (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 roku w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych). Funkcjonujące na terenie powiatu mieszkanie jest przeznaczone dla pełnoletnich wychowanków opuszczających głównie rodziny zastępcze i instytucjonalne formy pieczy i stanowi dla nich możliwość przygotowania się do samodzielnego życia i uzyskania lokalu mieszkalnego z innych źródeł. W 2025 roku świadczenie w postaci przyznania miejsca w mieszkaniu treningowym otrzymały 3 osoby usamodzielniane.

IX. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Grodzisku Mazowieckim realizuje zadania z zakresu administracji rządowej jako organ pierwszej instancji w zakresie orzekania o niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności.

Działania zespołu obejmują teren powiatu grodziskiego oraz w ramach zawartych porozumień powiatu pruszkowskiego i warszawskiego zachodniego. W Pruszkowie działa Punkt Kancelaryjny dla obsługi mieszkańców powiatu pruszkowskiego.

W roku 2025 całkowity koszt wydatków poniesionych przez PZON wyniósł 2 259 452,92 zł, w tym:

- 1 992 804,40 zł na funkcjonowanie PZON, z tego:
 - Mazowiecki Urząd Wojewódzki – 1 452 923,38 zł
 - środki własne powiatów – 539 881,02 zł
- 247 467,52 zł na funkcjonowanie Punktu Kancelaryjnego - finansowane ze środków własnych powiatu pruszkowskiego
- 19 181 zł na ze środków Funduszu Pomocy Ukrainie.

Zestawienie wydatków na PZON w podziale na powiaty

Powiat	Środki wykorzystane z MUW	Środki własne Powiatu	Środki na funkcjonowanie Punktu Kancelaryjnego	Środki z Funduszu Pomocy Ukrainie	Wykorzystane środki razem
Grodziski	512 564,03	265 081,59	0,00	2 603	780 248,62
Pruszkowski	598 863,12	170 288,75	247 467,52	7 428	1 024 047,39
W-wski Zachodni	341 496,23	104 510,68	0,00	9 150	455 156,91
Ogółem	1 452 923,38	539 881,02	247 467,52	19 181,00	2 259 452,92

Niepełnosprawność jest problemem społecznym o dużym zasięgu i dotyczy ludzi niezależnie od ich wieku, statusu społecznego czy materialnego. Za osobę niepełnosprawną uważa się osobę, która posiada orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ustala się trzy stopnie niepełnosprawności, dla osób powyżej 16 roku życia: znaczny, umiarkowany, lekki. W przypadku dzieci od 0 - 16 roku życia ustala się tylko fakt niepełnosprawności. Ogółem w roku 2025 rozpatrzono łącznie 8 687 wniosków.

Struktura rozpatrzonych wniosków

Powiat	Wydane orzeczenia dla dzieci do 16 roku życia	Wydane orzeczenia dla osób powyżej 16 roku życia	Wydane legitymacje uprawniające do korzystania z ulg	Wydane karty parkingowe	Pozostałe: umorzenia, odstąpienia, zgony	Samokontrola odwoławcza	Razem
Grodziski	243	1 050	565	520	173	12	2 563
Pruszkowski	394	1 489	844	699	247	7	3 680
Warszawski Zachodni	275	1 019	541	411	187	11	2 444
Ogółem	912	3 558	1 950	1 630	607	30	8 687

Na podstawie złożonych wniosków w roku 2025 wydano 4 470 orzeczenia odpowiednio o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, w tym:

- Powiat Grodziski – 1 293 orzeczeń,
- Powiat Pruszkowski – 1 883 orzeczeń,
- Powiat Warszawski Zachodni – 1 294 orzeczeń.

Struktura wydanych orzeczeń o niepełnosprawności (dla dzieci do 16 roku życia)

Powiat	Wiek 0-3 lat	Wiek od 4-7 lat	Wiek od 8-16 lat
Grodziski	17%	32%	51%
Pruszkowski	18%	34%	48%
Warszawski Zachodni	18%	33%	49%

Struktura wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (orzeczenia osób powyżej 16 roku życia)

Powiat	Znaczny	umiarkowany	lekki
Grodziski	31%	51%	18%
Pruszkowski	31%	52%	17%
Warszawski Zachodni	37%	48%	15%

Struktura wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności według wieku

Powiat	16-25 lat	26-40 lat	41-60 lat	61 i więcej lat
Grodziski	12%	9%	26%	53%
Pruszkowski	14%	9%	26%	51%
Warszawski Zachodni	14%	7%	26%	53%

W roku sprawozdawczym wydano 1 950 legitymacji o stopniu niepełnosprawności oraz niepełnosprawności dla osób niepełnosprawnych. Ponadto wydano łącznie 1 630 kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się osobami niepełnosprawnymi.

Zestawienie wydanych kart parkingowych

Powiat	Osoby niepełnosprawne	Placówki	Razem
Grodziski	515	5	520
Pruszkowski	691	8	699
Warszawski Zachodni	406	5	411
Ogółem	1612	18	1630

Z Zespołem współpracuje 20 lekarzy z dziedzin mających zastosowanie w procesie orzekania dzieci i osób po 16 roku życia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności o specjalizacji z: pediatrii, ortopedii-traumatologii, psychiatrii, neurologii, otolaryngologii, okulistyki, medycyny rodzinnej, chirurgii ogólnej oraz chorób wewnętrznych.

W skład Zespołu wchodzi również specjaliści tj. członkowie składów orzekających: 6 psychologów, 3 doradców zawodowych, 6 pracowników socjalnych, 2 pedagogów oraz 8 pracowników administracyjnych w tym, Przewodnicząca oraz Sekretarz zatrudniony na umowę zlecenie, oraz 2 pracowników zatrudnionych zostało do obsługi Punktu Kancelaryjnego w Pruszkowie.

W roku 2025 odbyło się łącznie 236 posiedzeń składów orzekających z udziałem lekarza i specjalisty oraz lekarza konsultanta.

X. REHABILITACJA SPOŁECZNA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej. Jej celem jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym, w szczególności poprzez wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie aktywności społecznej, wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych jak również poprzez likwidację różnego rodzaju barier w szczególności: architektonicznych, komunikacyjnych, technicznych czy też dostępie do informacji. W ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osoby niepełnosprawne mogą korzystać z pomocy finansowej w formie dofinansowania, refundacji lub bezzwrotnej pomocy.

Środki finansowe wydatkowane na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2025 wynosiły ogółem 5 719 674,50 z tego:

- środki z PFRON – 5 203 003,50 zł,
- środki własne powiatu – 516 671,00 zł

Struktura podziału środków finansowych rozdysponowanych na dofinansowania z zakresu rehabilitacji społecznej

Rodzaj wsparcia	Środki PFRON (w złotych)	Środki własne powiatu (w złotych)
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	340 806,00	95 793,00
Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	582 149,00	0,00
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	66 819,19	0,00
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	465 971,34	0,00
Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	139 667,97	0,00
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	3 607 590,00	420 878,00
Ogółem	5 203 003,50	516 671,00

* Stan wykorzystania środków na dzień 31.12.2025

1. Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych

W okresie sprawozdawczym o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ze środków PFRON ubiegało się 347 osób w tym: 235 uczestników oraz 112 opiekunów.

Wyplacone zostały dofinansowania dla 157 osób, w tym dla 109 uczestników i 48 opiekunów, z czego:

- dorosłych osób niepełnosprawnych - 79
- dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – 30

Koszt uczestnictwa w turnusach wyniósł 340 806,00 zł.

W okresie sprawozdawczym na dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych Powiat przeznaczył kwotę 100 000,00 zł. O dofinansowanie ubiegało się 49 osób w tym: 38 uczestników oraz 11 opiekunów.

Wyplacone zostały dofinansowania dla 43 osób, w tym dla 34 uczestników i 9 opiekunów, z czego:

- dorosłych osób niepełnosprawnych - 32
- dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – 2

Koszt uczestnictwa w turnusach wyniósł 95 793,00 zł.

Łączny koszt uczestnictwa w turnusach wyniósł 436 599,00 zł.

2. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ubiegało się 289 osób na kwotę 1 585 801,50 zł. Z dofinansowania skorzystało 130 osób, w tym 25 dzieci i młodzież oraz 105 osób dorosłych. W ramach tego zadania osoby z niepełnosprawnościami uzyskały wsparcie na zakup m.in.: aparatów słuchowych i wkładek (53), protez (12), wózków inwalidzkich (16) oraz pieluchomajtek i cewników.

Łączny koszt dofinansowania wyniósł 582 149,00 zł.

3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

Ze środków PFRON o dofinansowanie ubiegały się 54 osoby z niepełnosprawnościami na łączną kwotę 234 730,28 zł. Z dofinansowania skorzystało 28 osób, w tym 4 dzieci i młodzież oraz 24 osób dorosłych. W ramach tego zadania dofinansowano zakupy: łóżka rehabilitacyjne (16), rower do ćwiczeń (5), bieżnie (4).

Łączny koszt dofinansowania wyniósł 66 819,19 zł.

4. Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych

W programie pokonywania barier funkcjonalnych tj.: architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, w okresie sprawozdawczym, w ramach środków przekazanych przez PFRON, złożonych zostało 125 wniosków na kwotę 1 368 286,46 zł. Z dofinansowania skorzystało 68 osób, w tym na bariery:

- architektoniczne – 18 (15 łazienek, 1 platforma pionowa, 2 podjazdy)
- w komunikowaniu się – 46 (26 komputerów/laptopów, 1 drukarka, 9 oprogramowanie mówik + tablet, 2 urządzenia do czytania, 4 telefony, 1 lupa elektroniczna, 3 tablety z oprogramowaniem)
- techniczne – 4 (1 podnośnik jezdny, 3 schodołazy).

Wnioskodawca mógł ubiegać się o dofinansowanie do wysokości 95% kosztów ogólnych zadania, w tym 5% pozostawało wkładem własnym wnioskodawcy.

Na likwidację powyższych barier wydatkowano łącznie kwotę 465 971,34 zł.

5. Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych ubiegały się 4 organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu i na terenie powiatu grodziskiego. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 4 umowy. Z tego rodzaju wsparcia skorzystało łącznie 177 osób niepełnosprawnych.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano 4 umowy na łączną kwotę 139 667,97 zł.

6. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Na terenie Powiatu Grodziskiego działają dwa warsztaty terapii zajęciowej, które prowadzą rehabilitację dla 105 uczestników.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Milanówku obejmuje rehabilitacją 30 uczestników, natomiast Warsztat Terapii Zajęciowej w Grodzisku Mazowieckim prowadzi zajęcia dla 75 uczestników. Warsztaty terapii zajęciowej nie prowadzą działalności zarobkowej i są współfinansowane ze środków PFRON i środków własnych Powiatu.

Wysokość środków wydatkowanych na utrzymanie Warsztatów w roku 2025 wyniosła łącznie 4 028 468,00 zł, z czego:

- ze środków PFRON - 3 607 590,00 zł
- ze środków powiatu - 420 878,00 zł.

7. Program „Aktywny Samorząd”

W dniu 9 maja 2024 roku Powiat Grodziski podpisał z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę w sprawie realizacji programu „Aktywny samorząd” w ramach, którego osoby niepełnosprawne mogły skorzystać w zależności od potrzeb z różnych form wsparcia:

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,
- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego,
- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
- pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej,
- pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej.

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Powiat na realizację programu w roku 2025 otrzymał środki finansowe w łącznej wysokości 986 361,00 zł w tym kwotę:

- 926 163,00 zł na realizację złożonych wniosków, z czego:
 - na Moduł I kwotę – 559 329,00 zł
 - na Moduł II kwotę – 366 834,00 zł,
- 46 307,00 zł na obsługę programu,
- 9.261,00 zł na promocję programu,
- 4.630,00 zł na ewaluację programu.

W programie złożono 181 wnioski, z czego rozpatrzono pozytywnie 170, w tym:

- w Module I - 100 wniosków
- w Module II – 70 wniosków

Wyplacono dofinansowania:

- w Module I wypłacono kwotę w wysokości 190 655,99 zł dla 75 wniosków
- w Module II wypłacono kwotę w wysokości 165 262,00 zł dla 32 wniosków

Struktura dofinansowań wypłaconych w ramach programu „Aktywny Samorząd”

Moduł	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Wysokość wypłaconych środków*
Moduł I		
zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu	2	17 910,00 zł
zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	8	60 941,10 zł
zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	47 178,00 zł
utrzymanie sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	4 329,00 zł
zakup skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	3	24 997,00 zł
zapewnienie opieki dla osoby zależnej	4	8 091,78 zł
pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej	54	26 200,00 zł
Moduł I	75	190 655,99 zł
Moduł II	32	165 262,00 zł
Ogółem	107	355 917,99 zł

* Stan wykorzystania środków na dzień 31.12.2025

Pozostająca do wykorzystania kwota będzie wydatkowana do dnia 15.04.2026 roku, co jest zgodne z zasadami programu „Aktywny samorząd”.

8. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

W roku sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie było realizatorem rządowego programu pn. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025.

Na realizację programu powiat grodziski otrzymał wsparcie z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Funduszu Solidarnościowego w kwocie 1 496 668,00 zł

Celem programu było zapewnienie osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym i umiarkowanym oraz dzieciom, wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Programu realizowany był od stycznia do grudnia 2025 roku.

Po otrzymaniu informacji o przyznaniu środków finansowych na realizację Programu w edycji 2025, Powiat Grodziski w dniu 17 października 2024 roku złożył oświadczenie o przyjęciu

środków na realizację zadania, natomiast umowa na realizację zadania została podpisana w dniu 20 grudnia 2024 roku. Pierwsze umowy zlecenia na realizację usługi asystencji zostały podpisane na początku lutego 2025 roku. Powiat Grodziski reagował na zidentyfikowane problemy i zagrożenia poprzez:

- wprowadzenie rocznego limitu przyznanych godzin usługi (w latach poprzednich obowiązywał miesięczny limit godzin), co spowodowało możliwość bardziej elastycznego i dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych wykorzystywania przyznanego wsparcia (niektórzy uczestnicy wykorzystali przyznane godziny już z początkiem czwartego kwartału ubiegłego roku);
- złożenie trzech wniosków (20.03.2025r.,13.08.2025r.,05.11.2025r.) wprowadzających zmiany w zakresie liczby osób korzystających z asystenta oraz liczby godzin usługi;
- objęcie wsparciem większej liczby uczestników, co spowodowało przyznanie większej liczby godzin usługi

Zgodnie ze złożonym wnioskiem uczestnicy ze stopniem niepełnosprawności znacznym i znanym sprzężony otrzymali roczny limit w wysokości 360 godzin natomiast w stopniu umiarkowanym, umiarkowanym sprzężonym oraz dzieci do 16 roku życia - 300 godzin usługi rocznie. W ramach Programu objęto wsparciem 79 osób z niepełnosprawnością, w tym: 55 osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym (w tym 30 osób ze sprzężoną niepełnosprawnością), 12 osób z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym (w tym 4 osób ze sprzężoną niepełnosprawnością), 12 dzieci.

Program realizowany był dla **79 ON** w następującym podziale:

- **25 ON** znaczny – 360 godzin/ rocznie
- **30 ON** znaczny sprzężony – 360 godzin/ rocznie
- **8 ON** z umiarkowanym – 300 godzin/ rocznie
- **4 ON** z umiarkowanym sprzężony – 300 godzin/ rocznie
- **12 dzieci** – 300 godzin/ rocznie,

oraz możliwość zatrudnienia **52 asystentów**.

Z pomocy asystenta osobistego korzystało w 2025 roku 93 osób niepełnosprawnych, w tym:

- 13 dzieci,
- 65 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (w tym 35 sprzężeniem),
- 15 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (w tym 5 ze sprzężeniem)

Zatrudniano 59 asystentów.

Ogółem w 2025 roku zrealizowano 26 838,00 godzin usług asystenckich, z czego:

- 8997 godziny usług dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności
- 10491 godziny usług dla osób ze znacznym sprzężonym stopniem niepełnosprawności
- 2276 godziny usług dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
- 1350 godziny usług dla osób z umiarkowanym sprzężonym stopniem niepełnosprawności
- 3724 godzin usług dla dzieci

Łącznie z przyznanej dotacji wykorzystana została kwota 1 450 370,53 zł. Środki niewykorzystane wraz z odsetkami bankowymi w kwocie 50 759,20 zł zostały przekazane na konto MUW.

9. Program „Mieszkanie dla Absolwenta”

W dniu 22 grudnia 2022 roku Powiat Grodziski podpisał z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę na realizację Programu „**Samodzielność – Aktywność – Mobilność!**” **Mieszkanie dla absolwenta**, a na realizatora wyznaczone zostało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim. Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.

Na realizację Programu przyznana została kwota 109 543 00 zł ,z czego 5 216,00 zł to środki na obsługę.

W roku 2023 wpłynął jeden wniosek o dofinansowanie, który spełnił warunki formalne oraz merytoryczne. Przyznano dofinansowanie w kwocie 84 268,00 zł. Umowa dofinansowania podpisana jest na okres 36 miesięcy.

W roku sprawozdawczym nie było osób zainteresowanych przystąpieniem do tego programu.

10. Program „Dostępne mieszkanie”

W celu zwiększenia różnorodności działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w dniu 22 grudnia 2022 roku Powiat Grodziski podpisał z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę na realizację w latach 2022-2025 Programu „**Samodzielność – Aktywność – Mobilność!**” **Dostępne mieszkanie**. Do jego realizacji zostało wskazane PCPR w Grodzisku Mazowieckim. Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

Kwota przyznanych środków na realizację Programu to 82 454,00 zł, z czego 3 926,00 zł to kwota na obsługę.

W roku sprawozdawczym nie było osób zainteresowanych przystąpieniem do tego programu.

XI. PRZEGLĄD TWÓRCZOŚCI ARTYSTYCZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH „Ogrody Integracji”

19 września 2025 roku w Centrum Kultury w Grodzisku Mazowieckim odbył XVIII Powiatowy Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych „Ogrody Integracji” pod hasłem: „Z sercem i pasją...” – wydarzenie, które od lat łączy różne środowiska. Patronat nad imprezą objęli Pan Marek Wieźbicki – Starosta Grodziski oraz Pan Tomasz Krupski – Burmistrz Grodziska Mazowieckiego.

Łącznie zaprezentowało się około 180 osób z 9 organizacji i instytucji z terenu powiatu grodziskiego. Jak co roku Ogrody Integracji wzbudziły ogromne zainteresowanie wśród społeczności lokalnej. Uczestnicy z chęcią przybyli na wydarzenie i zaprezentowali swój aktorski dorobek na scenie w Centrum Kultury. Prezentacje sceniczne przygotowane przez osoby z niepełnosprawnością i ich opiekunów pokazały jak ważne jest mobilizowanie do otwierania się na siebie i swoją niepełnosprawność oraz na innych ludzi i na świat. Podczas spotkania można było również obejrzeć wystawę dorobku artystycznego (rękodzielniczego) uczestników Przeglądu. Gościnnie swoje prace zaprezentowali także uczestnicy zajęć w Centrum Zdrowia Psychicznego w Grodzisku Mazowieckim. Swoimi talentami podzielili się: Środowiskowy Dom Samopomocy z Podkowy Leśnej, Dom Pomocy Społecznej z Izdebną Kościelnego, Warsztaty Terapii Zajęciowej z Grodziska Mazowieckiego i Milanówka, Dom Rehabilitacyjno-Opiekuńczy z Milanówka, Zespół Szkolno-Przedszkolny z Jaktorowa, Szkoła Podstawowa nr 6 im. Szarych Szeregów z Grodziska Mazowieckiego, Zespół Szkół im. Hipolita Szczerkowskiego z Grodziska Mazowieckiego, Niepubliczne Przedszkole Teatralne Zaczarowana Dorożka.

Ogrody Integracji uświetnił także występ gościa specjalnego - Teatr Ruchu Balonik, który powstał w Warszawskim Ośrodku Kultury w roku 1989 we współpracy z Warszawskim Kołem Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Intelktualnym. Kierownikiem artystycznym i choreografem jest Wojciech Gębski. Pod jego kierownictwem BALONIK zaczął prezentować swoje dokonania na koncertach i przeglądach twórczości osób specjalnej troski. W zespole tańczy 25 osób z różnego rodzaju stopniami upośledzenia.

Tradycyjnie również Przegląd uatrakcyjnili swoją obecnością znani i lubiani goście specjálni.

Każda placówka przygotowała dodatkowo autorską pracę artystyczną przedstawiającą drzewko - symbol Ogrodów. Prace wystawione zostały w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Mediatece w Grodzisku Mazowieckim przy ulicy 3- go Maja 57 i można było je podziwiać do 1 listopada 2025 r.

Ogrody Integracji wpisały się w kalendarz imprez powiatowych i stały się znaczącym wydarzeniem w środowisku twórców niepełnosprawnych. Wzbudziły ogrom pozytywnych emocji, czego efektem była wypełniona po brzegi publicznością widownia. Ogółem w imprezie wzięło udział ok 300 osób.

XII. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa oznacza jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa na terenie Powiatu Grodziskiego w odniesieniu do globalnego wymiaru funkcjonowania społecznego jest istotnym problemem rodzin w których występuje. Z obserwacji prowadzonej przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim wynika, że rodziny z problemem przemocy wymagają specjalistycznej pomocy, którą mogą uzyskać w ramach szerokiego wachlarza świadczonej pomocy w tutejszym Centrum. W celu minimalizacji przedmiotowego problemu w roku sprawozdawczym PCPR współpracowało z Ośrodkami Pomocy Społecznej na terenie powiatu grodziskiego, Komendą Powiatową Policji, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej dla Nieletnich Sądu Rejonowego w Grodzisku Maz. i w Żyrardowie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi. Ważnym elementem współpracy był udział pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w pracach Zespołów Interdyscyplinarnych oraz szkoleniach w tym obszarze.

Do Powiatowego Centrum zgłaszały się osoby potrzebujące pomocy, stosujące przemoc jak również osoby doświadczające przemocy domowej.

Wszystkim zgłaszającym się osobom Centrum udzieliło informacji o możliwości skorzystania ze wsparcia specjalistów. Z pomocy skorzystało:

- psychologa dla osób dorosłych - 33 osoby, w tym w obszarze przemocy domowej – 9 osób,

- psychologa do pracy z dziećmi oraz ich rodzinami – 84 osób,
- specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej – 29 osób,
- prawnika - 52 osoby, w tym w obszarze przemocy domowej – 5 osób.

W roku 2025 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim planowało realizację dwóch edycji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową i na ten cel otrzymało środki finansowe w wysokości 24 000 zł. Z uwagi na zbyt późne przekazanie środków przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki możliwa była realizacja tylko jednej edycji programu na którą zadysponowana została kwota 12 000 zł.

Spotkania grupowe w ramach Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową były realizowane w okresie od 04.11.2025 r. do 16.12.2025 r.

Do Programu korekcyjno-edukacyjnego zostało zakwalifikowanych 12 osób: 8 mężczyzn i 4 kobiety i wszyscy przystąpili do udziału w programie.

Finalnie Program ukończyło 11 osób a jedna osoba nie spełniła formalnych wymogów prowadzących do jego ukończenia.

Osobami prowadzącymi oddziaływanie grupowe byli Certyfikowani przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Specjaliści ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przekazało do wszystkich instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności realizujących oddziaływanie w zakresie osób stosujących przemoc, informator na rok 2025 zawierający dane teleadresowe jednostek organizacyjnych i organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu grodziskiego w obszarze przeciwdziałania przemocy. Należy podkreślić, że zjawisko przemocy domowej jest wieloaspektowe i wymaga współdziałania służb społecznych, sądownictwa, policji oraz organizacji pozarządowych. W związku z tym, aby ograniczyć negatywne skutki społeczne musi istnieć system współpracy między poszczególnymi instytucjami działającymi w tym obszarze.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim jest członkiem Ogólnopolskiego Porozumienia Osób, Instytucji i Organizacji Pozarządowych Pomagających Ofiarom Przemocy Domowej „NIEBIESKA LINIA”.

XIII. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.) zamówieniami publicznymi są odpłatne umowy zawierane między zamawiającym a wykonawcą, których przedmiotem jest nabycie przez zamawiającego od wybranego wykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług. W roku sprawozdawczym udzielone zostało jedno zamówienie w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 Pzp, w którym w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu oferty mogą składać wszyscy zainteresowani wykonawcy, a następnie zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę bez przeprowadzenia negocjacji. Zamówienie dotyczyło usługi pn. „Świadczenie usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym przesyłek w okresie 12 miesięcy dla potrzeb Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim”. Umowa zawarta została z Poczta Polska SA na kwotę 198 072,40 zł.

Ponadto zamówienia publiczne udzielane były z wyłączeniem procedur określonych przepisami ustawy. Łączna wartość zamówień o wartości poniżej 130 000 zł bez podatku od towarów i usług wyniosła 656 247,22 zł. Zamówienia te dotyczyły świadczenia usług w ramach umów cywilnoprawnych związanych działalnością Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Przedłużona została także umowa najmu lokalu, w którym aktualnie mieści się siedziba PCPR o okres kolejnych 3 lat tj. od 01.03.2025 r. do 29.02.2028 r. (podlega wyłączeniu ze stosowania ustawy PZP na podstawie art. 11 ust 1 pkt 6).

XIV. INNE INICJATYWY PODEJMOWANE W ROKU 2025

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowało szkolenie w ramach Samorządowego Instrumentu Wsparcia Zdrowia Psychicznego „Mazowsze dla Zdrowia Psychicznego 2025” pod tytułem „SILNI POMAGACZE – program przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu profesjonalistów od pomagania” dla 20 osób pełniących funkcję rodziny zastępczej oraz 15 osób wykonujących pracę w ramach wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej.
2. Ponadto zorganizowane zostało szkolenie dla rodziców zastępczych dot. „praktycznych aspektów realizacji standardów ochrony małoletnich” (dla 30 opiekunów zastępczych) oraz zajęcia podwyższające kompetencje rodzicielskie dla rodziców zastępczych (uczestniczyło aktywnie 6 opiekunów zastępczych).
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowało w roku sprawozdawczym kampanię promującą rodzicielstwo zastępcze, na którą składały się następujące działania:
 - ❖ Wykorzystując portal społecznościowy Facebook, na forach mieszkańców gmin i miast powiatu grodziskiego udostępniane są treści promujące rodzicielstwo zastępcze (m.in.

plakat, grafika ulotki, spot reklamowy, ogłoszenia o naborze do szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze). Obecnie profil PCPR na portalu Facebook jest obserwowany przez 1 406 osób.

- ❖ Spot reklamowy promujący rodzicielstwo zastępcze został wyświetlony na portalu Facebook 8 399 razy. Audio powyższego spotu było cyklicznie emitowane jako ogłoszenie społeczne w Radio Bogoria przez okres 2 miesięcy.
 - ❖ Na portalu Facebook zamieszczonych zostało 6 filmów promujących rodzicielstwo zastępcze, które łącznie miały 11 763 wyświetleń, a także udostępnione zostały 3 filmy informacyjne dot. rodzicielstwa zastępczego (kto może zostać rodziną zastępczą, procedura kwalifikacyjna, formy wsparcia), które łącznie wyświetlone zostały 6 027 razy.
 - ❖ Zwrócono się do szkół i przedszkoli funkcjonujących na terenie powiatu grodziskiego o przekazanie rodzicom uczniów, za pośrednictwem dziennika elektronicznego, plakatu oraz treści informacyjnych dotyczących rodzicielstwa zastępczego.
 - ❖ na okres 2 miesięcy wykupiono dwa bilbordy uliczne z plakatem promującym rodzicielstwo zastępcze (w Grodzisku Mazowieckim na skrzyżowaniu ul. Sienkiewicza oraz przy obwodnicy Grodziska);
 - ❖ opracowano, wydrukowano plakaty (20 szt. A4) i ulotki (200 szt.), które zostały umieszczone w różnych instytucjach (szkoły, przedszkola, parafie, Centrum Kultury, Mediateka, PCPR, świetlice gminne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Starostwo Powiatowe w Grodzisku Mazowieckim, Urzędy Miejskie);
 - ❖ plakat w formie elektronicznej został zamieszczony na stałe na stronie głównej Powiatu Grodziskiego www.powiat-grodziski.pl;
 - ❖ zwrócono się do szkół i przedszkoli funkcjonujących na terenie powiatu grodziskiego o przekazanie rodzicom uczniów, za pośrednictwem dziennika elektronicznego, plakatu oraz treści informacyjnych dotyczących rodzicielstwa zastępczego;
 - ❖ promowano rodzicielstwo zastępcze poprzez audycje radiowe (Radio Bogoria);
4. Na stronie internetowej PCPR (www.pcpргrodzisk.pl) na stałe zamieszczone są:
- ✓ baner zawierający plakat promujący – strona główna
 - baner przekierowuje do artykułu „Jak zostać rodziną zastępczą” (oglądany 5363 razy)
 - ✓ baner pn. piecza zastępcza zawierający:
 - artykuł „Idea rodzicielstwa zastępczego” – oglądany 1246 razy
 - artykuł „Kto może zostać rodziną zastępczą” – oglądany 3456 razy
 - artykuł „Rodzaje rodzicielstwa zastępczego” – oglądany 3043 razy
 - artykuł „Jak zostać rodziną zastępczą” – oglądany 1420 razy

- artykuł „Wsparcie i świadczenia przysługujące rodzinom zastępczym” – oglądany 1970 razy
 - materiały promujące rodzinną pieczę zastępczą – oglądane 1152 razy.
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie uzyskało wsparcie niefinansowe w ramach konkursu „Zrozumieć dziecko – lokalnie” Fundacji EY na zorganizowanie szkolenia dla opiekunów zastępczych. W ramach projektu Fundacja opłaciła koszty trenera na szkoleniu pn. „Rodzicielstwo zastępcze – budowanie relacji w rodzinie zastępczej i z rodzicami biologicznymi” – liczba uczestników 18 osób.
 6. W roku 2025 zostały zorganizowane warsztaty umiejętności wychowawczych (cykl 10 spotkań) dla rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej lub zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej – zakwalifikowano 18, natomiast 14 osób otrzymało zaświadczenia o ukończeniu warsztatów.
 7. Zorganizowany został wyjazd dzieci na kolonie w ramach programu „Pogodne Lato” dla 43 uczestników w tym 13 dzieci z rodzin zastępczych i 3 dzieci z placówki opiekuńczo - wychowawczej „Inspiracja” z terenu powiatu grodziskiego.
 8. W roku sprawozdawczym pozyskano środki rządowe na dofinansowanie wynagrodzeń:
 - ✓ pracowników pomocy społecznej (realizujących zadania z ustawy o pomocy społecznej i pracowników administracyjnych)
 - ✓ koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
 - ✓ rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka
 a także środki własne Powiatu Grodziskiego na dofinansowanie wynagrodzeń pozostałych pracowników zatrudnionych w PCPR:
 - ✓ pracowników realizujących zadania z ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
 - ✓ pracowników Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności (w stosunku do pracowników realizujących zadania na rzecz mieszkańców powiatu pruszkowskiego i zachodniego warszawskiego uzyskano dofinansowanie również od tych powiatów).
 9. W ramach akcji „Szlachetna Paczka” PCPR zgłosiło 13 rodzin, z czego finalnie pomoc otrzymało 11.
 10. Przedstawiciele PCPR brali udział w audycjach radiowych (Radio Bogoria, Radio Niepokalanów) celem informowania mieszkańców o prowadzonych działaniach. Audycje dotyczyły m.in.: naboru kandydatów na rodziny zastępcze oraz programów dla osób niepełnosprawnych”.

XV. POTRZEBY W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ, POMOCY SPOŁECZNEJ

- 1) podejmowanie działań w celu utworzenia na terenie powiatu rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej,
- 2) utworzenie kolejnej placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 3) kontynuowanie działań informacyjno-promujących rodzicielstwo zastępcze,
- 4) pozyskanie kandydatów na rodziców zastępczych niezawodowych i zawodowych,
- 5) organizowanie szkoleń dla rodziców zastępczych podwyższających ich kompetencje wychowawcze,
- 6) podejmowanie działań w celu zwiększania wsparcia finansowego na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej (wynagrodzenia, świadczenia),
- 7) kontynuacja organizacji warsztatów umiejętności wychowawczych,
- 8) kontynuacja grupowych spotkań rodziców zastępczych o charakterze wspierającym,
- 9) utworzenie na terenie powiatu ośrodka interwencji kryzysowej,
- 10) podejmowanie działań na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych,
- 11) cykliczne realizowanie programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie,
- 12) opracowanie i wdrożenie programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową,
- 13) podejmowanie działań w celu pozyskiwania środków zewnętrznych na zabezpieczanie potrzeb mieszkańców powiatu grodziskiego
- 14) kontynuowanie programów finansowanych ze środków PFRON .